

# WARMIA I MAZURY POLSKA UNIA EUROPEJSKA

Biuletyn informacyjny



Grudzień 2022 r.

Biuletyn przygotowany przez Departament Współpracy Międzynarodowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli



## SPIS TREŚCI

<i>UNIJNE AKTUALNOŚCI</i> .....	2
<b>Usuwanie dwutlenku węgla z atmosfery</b> .....	2
<b>Lasy ratują klimat</b> .....	4
<b>Drugie życie opakowań</b> .....	6
<b>Rosną inwestycje przemysłowe w badania i rozwój w UE</b> .....	9
<b>UE i Japonia: wodorowa współpraca</b> .....	11
<b>Strategia dotycząca dronów 2.0</b> .....	12
<b>Program prac „Horyzont Europa”</b> .....	13
<b>Unia rynków kapitałowych</b> .....	14
<b>Nowa wspólna polityka rolna od 1 stycznia 2023 r.</b> .....	16
<b>Współpraca z Afryką w dziedzinie migracji</b> .....	19
<i>UNIA EUROPEJSKA LOKALNIE</i> .....	21
<b>Karta na rzecz młodzieży i demokracji</b> .....	21
<b>152. Sesja Plenarna Europejskiego Komitetu Regionów</b> .....	22
<b>Miasta i regiony UE na rzecz bioróżnorodności</b> .....	24
<i>Z BIURA W BRUKSELI</i> .....	25
<b>Wizyta studyjna rektorów uczelni wyższych z Województwa Warmińsko-Mazurskiego</b> .....	25
<b>Pokaz filmu „Wyzwanie”</b> .....	26
<b>„iWATERMAP – plan dla lokalnych systemów ekoinnowacji”</b> .....	28
<b>EIT HEI Initiative – inicjatywa na rzecz szkolnictwa wyższego</b> .....	33
<i>WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ</i> .....	36
<b>„Inicjatywa Trójmorza – rok 2022 i perspektywy na przyszłość”</b> .....	36
<b>„Integracja Ukrainy z Unią Europejską – Kontekst Euroregionów”</b> .....	38
<b>Wigilijne spotkanie w Domu Polski Wschodniej</b> .....	40
<i>PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA</i> .....	42

### **Departament Współpracy Międzynarodowej**

Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego

ul. Emilii Plater 1

10-562 Olsztyn

**e-mail:** [dwm@warmia.mazury.pl](mailto:dwm@warmia.mazury.pl)

**tel.:** 89 52 19 820

**Twitter:** <https://twitter.com/dwmwarmia>





# UNIJNE AKTUALNOŚCI

## Usuwanie dwutlenku węgla z atmosfery

Komisja Europejska przyjęła wniosek w sprawie pierwszych ogólnounijnych dobrowolnych ram w celu wiarygodnego certyfikowania wysokiej jakości usuwania dwutlenku węgla. Wniosek przyczyni się do rozwoju innowacyjnych technologii usuwania dwutlenku węgla i zrównoważonych rozwiązań w zakresie rolnictwa regeneratywnego oraz do osiągnięcia celów UE w zakresie klimatu, środowiska i zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń. Proponowane rozporządzenie znacznie zwiększy zdolność UE do monitorowania i weryfikacji procesów usuwania dwutlenku węgla. Większa przejrzystość zapewni zaufanie zainteresowanych stron i przemysłu oraz pomoże w zwalczaniu pseudoekologicznego marketingu.

Aby zapewnić przejrzystość i wiarygodność procesu certyfikacji, we wniosku określono zasady niezależnej weryfikacji usuwania dwutlenku węgla, a także zasady uznawania systemów certyfikacji, które można wykorzystać do wykazania zgodności z ramami UE. Aby zapewnić jakość i porównywalność usuwania dwutlenku węgla, proponowane rozporządzenie ustanawia cztery kryteria QU.A.L.ITY:

1. **Quantification** – mierzalność: Działania w zakresie usuwania dwutlenku węgla muszą być dokładnie mierzone i muszą przynosić jednoznaczne korzyści dla klimatu.
2. **Additionality** – dodatkowość: Działania w zakresie usuwania dwutlenku węgla muszą wykraczać poza już istniejące praktyki i wymogi prawa.
3. **Long-term storage** – długotrwałe składowanie: Certyfikaty są powiązane z okresem składowania dwutlenku węgla w celu zapewnienia trwałego składowania.
4. **Sustainability** – zrównoważony charakter: Działania w zakresie usuwania dwutlenku węgla muszą chronić cele zrównoważonego rozwoju (takie jak przystosowanie się do zmiany klimatu, gospodarka o obiegu zamkniętym, zasoby wodne i morskie oraz różnorodność biologiczna) lub przyczyniać się do ich realizacji.



**FRANS TIMMERMANS**, Wiceprzewodniczący wykonawczy do spraw Europejskiego Zielonego Ładu:

*Wniosek dotyczący unijnej certyfikacji usuwania dwutlenku węgla jest historycznym krokiem w walce z kryzysem klimatycznym. Aby osiągnąć neutralność klimatyczną, musimy znacznie ograniczyć emisje gazów cieplarnianych, ale musimy również usunąć dwutlenek węgla z atmosfery. Dzięki naszemu pakietowi „Gotowi na 55” trwają prace mające na celu jak najszybsze ograniczenie dużych emisji gazów cieplarnianych. Obecnie ustanawiamy ramy regulacyjne, aby jednocześnie zachęcać do usuwania dwutlenku węgla za pomocą technologii lub naturalnych pochłaniaczy dwutlenku węgla. Ma to również ogromny potencjał w zakresie różnorodności biologicznej. Certyfikowane pochłanianie dwutlenku węgla stwarza nowe możliwości biznesowe dla rolników, leśników i zarządców gruntów, których chcieliby pójść dalej, jeśli chodzi o korzyści dla klimatu i środowiska.*



Wniosek ten ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia przez UE celu, jakim jest stanie się pierwszym na świecie kontynentem neutralnym dla klimatu do 2050 r. Aby osiągnąć ten cel, UE musi ograniczyć emisje gazów cieplarnianych do minimum. Jednocześnie UE będzie musiała zwiększyć pochłanianie dwutlenku węgla z atmosfery, aby zrównoważyć emisje, których nie można wyeliminować.

Technologie przemysłowe, takie jak produkcja bioenergii z wychwytywaniem i składowaniem dwutlenku węgla lub bezpośrednio wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla z powietrza, mogą wychwytywać dwutlenek węgla i składować go w sposób stały. W rolnictwie i leśnictwie praktyki rolnictwa regeneratywnego mogą w zrównoważony sposób zwiększyć składowanie dwutlenku węgla w glebach i lasach lub ograniczyć uwalnianie dwutlenku węgla z gleb, a także stworzyć nowy model biznesowy dla rolników i leśników. Trwałe produkty i materiały, takie jak drewnopochodne wyroby budowlane, mogą również związać dwutlenek węgla na kilkadziesiąt lat lub dłużej.

**Źródło:**

[https://poland.representation.ec.europa.eu/news/usuwanie-dwutlenku-wegla-z-atmosfery-2022-12-02\\_pl](https://poland.representation.ec.europa.eu/news/usuwanie-dwutlenku-wegla-z-atmosfery-2022-12-02_pl)

## **KONTEKST**

*Europejski Zielony Ład to długoterminowa strategia UE na rzecz wzrostu, której celem jest neutralność klimatyczna Europy do 2050 r. Europejskie prawo o klimacie, podpisane w 2021 r., sprawia, że osiągnięcie równowagi między emisjami gazów cieplarnianych a pochłanianiem gazów cieplarnianych do 2050 r., a następnie osiągnięcie ujemnych emisji jest prawnie wiążące dla UE. Prawo to obejmuje również ambitny cel klimatyczny na 2030 r. polegający na redukcji emisji netto gazów cieplarnianych o co najmniej 55% w porównaniu z 1990 r.*

*Wniosek w sprawie certyfikacji usuwania dwutlenku węgla opiera się na komunikacie Komisji w sprawie zrównoważonego obiegu węgla przyjętym w 2021 r. Wniosek ten pomoże w osiągnięciu ambitnego celu UE, jakim jest pochłanianie do 2030 r. 310 mln ton dwutlenku węgla w sektorze użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa oraz w promowaniu działań w zakresie odbudowy zasobów przyrodniczych zgodnie z ustawą o odbudowie przyrody i praktykami gospodarki o obiegu zamkniętym, określonymi w planie działania dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym.*



## Lasy ratują klimat

Komisja Europejska z zadowoleniem przyjęła wstępne porozumienie polityczne osiągnięte przez Parlament Europejski i Radę w sprawie rozporządzenia UE dotyczącego łańcuchów dostaw niepowodujących wylesiania. Przyjęcie i stosowanie nowych przepisów zagwarantuje, że określone kluczowe towary wprowadzane na unijny rynek nie będą już przyczyniać się do wylesiania i degradacji lasów w UE i na świecie. Ponieważ UE jest dużą gospodarką i znaczącym konsumentem tych towarów, działanie to pomoże powstrzymać znaczną część globalnego wylesiania i degradacji lasów, a tym samym ograniczyć emisje gazów cieplarnianych i utratę różnorodności biologicznej.

Po wejściu w życie nowych przepisów wszystkie objęte ich zakresem przedsiębiorstwa będą musiały zachować należytą staranność przy wprowadzaniu do obrotu w UE lub wywozie z jej obszaru: oleju palmowego, bydła, soi, kawy, kakao, drewna i kauczuku, a także produktów pochodnych (takich jak wołowina, meble czy czekolada). Towary te wybrano na podstawie dogłębnej analizy, w której wskazano, że ekspansja gruntów rolnych pod ich produkcję stanowi główny czynnik powodujący wylesianie.

Porozumienie polityczne osiągnięto zaledwie 12 miesięcy po tym, jak w 2021 r. Komisja przedstawiła odnośny wniosek legislacyjny. Ostateczna wersja przepisów opiera się na podstawowych elementach zaproponowanych przez Komisję, do których należą: przeciwdziałanie wylesianiu niezależnie od tego, czy jest ono legalne czy nielegalne; ścisłe wymogi w zakresie identyfikowalności, pozwalające powiązać towary z gruntami rolnymi, na których zostały wyprodukowane; oraz system wskaźników dotyczących poszczególnych krajów.

W nowym rozporządzeniu ustanowiono rygorystyczne zasady dotyczące należytej staranności obowiązujące przedsiębiorstwa, które chcą wprowadzać odnośne produkty na rynek unijny lub je wywozić. Podmioty gospodarcze i przedsiębiorstwa handlowe będą musiały udowodnić, że produkty te nie powodują wylesiania (wyprodukowano je na gruntach, które nie były przedmiotem wylesiania po 31 grudnia 2020 r.) oraz że są legalne (powstały zgodnie ze wszystkimi odpowiednimi przepisami obowiązującymi w kraju produkcji).

Przedsiębiorstwa będą również zobowiązane do gromadzenia dokładnych informacji geograficznych na temat gruntów rolnych, na których prowadzona jest uprawa towarów, które pozyskują, tak aby można było sprawdzić, czy towary wyprodukowano zgodnie z przepisami. Państwa członkowskie muszą zapewnić, by nieprzestrzeganie przepisów prowadziło do skutecznych i odstraszających kar.



**VIRGINIJUS SINKEVIČIUS,**  
Komisarz do spraw środowiska,  
oceanów i rybołówstwa:

*Dzięki temu porozumieniu, osiągniętemu w przededniu ważnej światowej konferencji poświęconej ochronie bioróżnorodności (COP15) zorganizowanej w Montrealu, UE wysłała do reszty świata wyraźny sygnał, że jest zdecydowana rozwiązać problem globalnego wylesiania, które w ogromnym stopniu przyczynia się do kryzysu klimatycznego i utraty naszego środowiska naturalnego. Aby odnieść sukces, zadbamy o skuteczną i ścisłą współpracę zarówno z krajami będącymi konsumentami, jak i krajami będącymi producentami, co zapewni sprawny proces.*





Zdjęcie: Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce

Wykaz odnośnych towarów będzie regularnie poddawany przeglądowi i aktualizowany, co pozwoli uwzględnić nowe dane takie jak zmieniające się wzorce wylesiania.

Komisja będzie prowadzi system wskaźników, umożliwiającą ocenę poszczególnych krajów lub ich części pod kątem poziomu ryzyka wylesiania i degradacji lasów – wysokiego, standardowego lub niskiego – i uwzględniającą ekspansję rolnictwa na potrzeby pozyskiwania siedmiu wymienionych towarów i wytwarzania produktów pochodnych. Obowiązki przedsiębiorstw będą zależeć od poziomu ryzyka. Pomoże to również ukierunkować współpracę UE z krajami partnerskimi na rzecz powstrzymania wylesiania i uwzględnić w szczególności sytuację społeczności lokalnych i ludności tubylczej.

UE zwiększy swoje zaangażowanie na arenie międzynarodowej, zarówno w stosunkach dwustronnych z krajami będącymi producentami i konsumentami, jak i na odpowiednich forach wielostronnych, aby zapewnić skuteczne wdrażanie nowych przepisów i w razie potrzeby wspierać kraje będące producentami. Nowe przepisy nie tylko ograniczą emisje gazów cieplarnianych i utratę różnorodności biologicznej, lecz również pomogą zabezpieczyć źródła utrzymania milionów ludzi na całym świecie, w tym społeczności tubylczych i lokalnych, które w dużym stopniu polegają na ekosystemach leśnych.

### **Dodatkowe informacje**

[Wniosek dotyczący nowego rozporządzenia w sprawie przeciwdziałania wylesianiu i degradacji lasów powodowanych przez UE](#)

[Pytania i odpowiedzi na temat nowych przepisów dotyczących produktów niepowodujących wylesiania](#)

### **Źródło:**

[https://poland.representation.ec.europa.eu/news/lasy-ratuja-klimat-2022-12-07\\_pl](https://poland.representation.ec.europa.eu/news/lasy-ratuja-klimat-2022-12-07_pl)



## Drugie życie opakowań

Średnio każdy Europejczyk wytwarza prawie 180 kg odpadów opakowaniowych rocznie. Opakowania są jednym z głównych sposobów wykorzystywania surowców pierwotnych, ponieważ 40% tworzyw sztucznych i 50% papieru wykorzystywanych w UE jest przeznaczone na opakowania. Bez podejmowania dodatkowych działań UE odnotowałaby dalszy wzrost ilości odpadów opakowaniowych o 19% do 2030 r., a w przypadku odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych nawet o 46%.

Nowe ogólnounijne przepisy mają na celu powstrzymanie tej tendencji. Z punktu widzenia konsumentów zapewnią one możliwości ponownego użycia opakowań, wyeliminują zbędne opakowania, ograniczą pakowanie w zbyt wiele opakowań oraz zapewnią zrozumiałe etykiety wspierające prawidłowy recykling. Dla przemysłu stworzą one nowe możliwości biznesowe, zwłaszcza dla małych przedsiębiorstw, ograniczą zapotrzebowanie na surowce pierwotne, zwiększą potencjał Europy w zakresie recyklingu, a także spowodują, że Europa stanie się mniej zależna od surowców pierwotnych i dostawców zewnętrznych. Dzięki nim sektor opakowań znajdzie się na dobrej drodze do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r.

Propozycje te stanowią kluczowe elementy planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym w ramach Europejskiego Zielonego Ładu i jego celu, jakim jest uczynienie zrównoważonych produktów normą. Odpowiadają one również na konkretne postulaty Europejczyków wyrażone podczas Konferencji w sprawie przyszłości Europy.

Proponowana zmiana przepisów UE dotyczących opakowań i odpadów opakowaniowych ma trzy główne cele. Po pierwsze zapobieganie produkowaniu odpadów opakowaniowych: zmniejszenie ich ilości, ograniczenie zbędnych opakowań oraz promowanie rozwiązań w zakresie opakowań wielokrotnego użytku i wielokrotnego napełniania. Po drugie podwyższenie jakości recyklingu („zamknięty obieg”): dzięki czemu do 2030 r. wszystkie opakowania znajdujące się na rynku UE będą nadawać się do recyklingu w opłacalny ekonomicznie sposób. I na koniec zmniejszenie zapotrzebowania na pierwotne zasoby naturalne i stworzenie dobrze funkcjonującego rynku surowców wtórnych poprzez zwiększenie wykorzystania tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu w opakowaniach, nakładając obowiązkowe cele.

- Głównym celem jest ograniczenie do 2040 r. odpadów opakowaniowych o 15% na mieszkańca w każdym państwie członkowskim, w porównaniu z 2018 r. Doprowadziłoby to do całkowitego zmniejszenia ilości odpadów w UE o prawie 37% w porównaniu ze scenariuszem bez zmiany przepisów.



**VIRGINIJUS SINKEVIČIUS,**  
Komisarz do spraw środowiska,  
oceanów i rybołówstwa:

*Wszystkim nam zdarzyło się otrzymywać zamówione przez internet produkty w zbyt dużych pudełkach. I często zastanawialiśmy się, jak rozdzielić odpady do recyklingu, co zrobić z tą biodegradowalną torbą lub czy wszystkie te opakowania zostaną wykorzystane ponownie lub przynajmniej przekształcone w nowe wartościowe materiały. Każdego dnia wytwarzamy pół kilograma odpadów opakowaniowych na osobę. Nowe przepisy proponują kluczowe kroki, aby zrównoważone opakowania stały się normą w UE. Stworzymy odpowiednie warunki, aby zasady gospodarki o obiegu zamkniętym – ograniczenie, ponowne wykorzystanie, recykling – funkcjonowały. Bardziej zrównoważone opakowania i bioplastiki to nowe możliwości biznesowe w ramach transformacji ekologicznej i cyfrowej, innowacje i nowe umiejętności, lokalne miejsca pracy i oszczędności dla konsumentów.*



Zdjęcie: Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce

- Aby wspierać ponowne użycie lub ponowne napełnianie opakowań, co gwałtownie zmniejszyło się w ciągu ostatnich 20 lat, przedsiębiorstwa będą musiały oferować konsumentom pewien odsetek swoich produktów w opakowaniach wielokrotnego użytku lub wielokrotnego napełniania, na przykład w przypadku napojów i posiłków na wynos lub w handlu elektronicznym. Nastąpi również pewna standaryzacja formatów opakowań i zrozumiałe oznakowanie opakowań wielokrotnego użytku.
  - Aby zdecydowanie rozwiązać problem zbędnych opakowań, niektóre formy opakowań będą zakazane, np. opakowania jednorazowego użytku stosowane do podawania żywności i napojów spożywanych w restauracjach i kawiarniach, opakowania jednorazowego użytku do pakowania owoców i warzyw, miniaturowe opakowania w hotelach.
  - Wiele środków ma na celu umożliwienie pełnego recyklingu opakowań do 2030 r. Obejmuje to ustalenie kryteriów projektowania opakowań; stworzenie obowiązkowych systemów zwrotu kaucji dla butelek plastikowych i puszek aluminiowych; oraz wyjaśnienie, które bardzo ograniczone rodzaje opakowań muszą być kompostowalne, aby konsumenci mogli je wyrzucać do bioodpadów.
  - Wprowadzone zostaną również obowiązkowe wskaźniki zawartości materiałów z recyklingu, które producenci muszą włączyć do nowych opakowań z tworzyw sztucznych. Pomoże to przekształcić tworzywa sztuczne pochodzące z recyklingu w cenny surowiec – o czym świadczy przykład butelek PET w kontekście dyrektywy w sprawie produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych.
- Wyjaśnione zostaną wszelkie wątpliwości dotyczące tego, do jakiego pojemnika do recyklingu należy wrzucić dane opakowanie. Na każdym opakowaniu będzie znajdować się etykieta wskazująca, z czego wykonane jest opakowanie i do jakiego strumienia odpadów należy je wyrzucić. Pojemniki do zbierania odpadów będą opatrzone takimi samymi etykietami. Takie same symbole będą używane w całej UE.
- Do 2030 r. proponowane środki mogą doprowadzić do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych pochodzących z opakowań do 43 mln ton w porównaniu z 66 mln ton, jeżeli przepisy te nie zostałyby zmienione – ograniczenie to sięga mniej więcej rocznych emisji Chorwacji. Zużycie wody mogłoby się zmniejszyć o 1,1 mln m<sup>3</sup>. Koszty szkód w środowisku dla gospodarki i społeczeństwa zostałyby zmniejszone o 6,4 mld euro w stosunku do poziomu bazowego na 2030 r.
- Przemysł opakowań jednorazowego użytku będzie musiał zainwestować w transformację, ale ogólny wpływ na gospodarkę i tworzenie miejsc pracy w UE będzie pozytywny. Oczekuje się, że samo zwiększenie ponownego użycia doprowadzi do powstania ponad 600 000 miejsc pracy w sektorze recyklingu do 2030 r., z czego wiele w lokalnych małych i średnich przedsiębiorstwach. Oczekujemy wielu innowacji w zakresie opakowań, co sprawi, że





ograniczenie stosowania opakowań oraz ich ponowne użycie i recykling będą wygodne. Oczekuje się również, że wprowadzenie tych środków przyniesie oszczędności finansowe: każdy Europejczyk mógłby zaoszczędzić prawie 100 euro rocznie, jeżeli przedsiębiorstwa przesunęłyby oszczędności na konsumentów.

Stale rośnie wykorzystanie i produkcja biopochodnych, ulegających biodegradacji i kompostowalnych tworzyw sztucznych. Nowe ramy prawne Komisji wyjaśniają, w jaki sposób te tworzywa sztuczne mogą stanowić część zrównoważonej przyszłości.

Biomasa wykorzystywana do produkcji tworzyw sztucznych pochodzenia biologicznego musi być pozyskiwana w sposób zrównoważony, bez szkody dla środowiska i zgodnie z zasadą kaskadowego wykorzystywania biomasy: producenci powinni priorytetowo traktować wykorzystywanie odpadów organicznych i produktów ubocznych jako materiałów wsadowych. Ponadto, aby walczyć z pseudoekologicznym marketingiem i unikać wprowadzania konsumentów w błąd, producenci muszą unikać ogólnych stwierdzeń dotyczących produktów z tworzyw sztucznych, takich jak

„bioplastiki” i „biopochodne”. Informując o zawartości biopochodnej, producenci powinni odnieść się do dokładnego i mierzalnego udziału biopochodnych tworzyw sztucznych w produkcie (na przykład: „produkt zawiera 50% biopochodnych tworzyw sztucznych”).

Tworzywa sztuczne nadające się do kompostowania przemysłowego powinny być stosowane wyłącznie wtedy, gdy przynoszą korzyści dla środowiska, nie wpływają negatywnie na jakość kompostu oraz gdy istnieje odpowiedni system zbierania i przetwarzania bioodpadów. Opakowania nadające się do kompostowania przemysłowego będą dozwolone jedynie w przypadku torebek do herbaty, kapsułek i saszetek z kawą, naklejek na owoce i warzywa oraz bardzo lekkich toreb plastikowych. Na tych produktach zawsze musi być informacja, że są one certyfikowane do kompostowania przemysłowego zgodnie z normami UE.

**Źródło:**

[https://poland.representation.ec.europa.eu/news/drugie-zycie-opakowan-2022-12-02\\_pl](https://poland.representation.ec.europa.eu/news/drugie-zycie-opakowan-2022-12-02_pl)



## Rosną inwestycje przemysłowe w badania i rozwój w UE

Opublikowana przez Komisję Europejską edycja unijnej tablicy wyników w dziedzinie inwestycji w badania i rozwój w przemyśle za 2022 r. pokazuje, że europejski przemysł ponownie znajduje się na dobrej drodze w zakresie inwestycji w badania i rozwój, które osiągnęły w 2021 r. wzrost o 8,9% w porównaniu ze spowodowanym pandemią spadkiem o -2,2% w 2020 r.

UE pozostaje światowym liderem w zakresie inwestycji w badania i rozwój dokonywanych przez sektor motoryzacyjny, gdzie transformacja w kierunku pojazdów elektrycznych i cyfryzacja są w pełni realizowane zarówno w przedsiębiorstwach o ugruntowanej pozycji, jak i w młodszych firmach. Tablica wyników pokazuje również dużą dywersyfikację sektorową w UE, zwłaszcza w porównaniu z USA, gdzie inwestycje w badania i rozwój w dużym stopniu koncentrują się na technologiach informacyjno-komunikacyjnych (ICT).

Na całym świecie inwestycje sektora prywatnego w badania i rozwój znacznie wzrosły powyżej poziomu sprzed pandemii (o 14,8% w 2021 r. w porównaniu z 2020 r.). Po raz pierwszy od tablicy wyników z 2004 r. łączne inwestycje w badania i rozwój dokonane przez 2 500 czołowych przedsiębiorstw na świecie przekroczyły bilion euro (1 094 mld euro). Istotna zmiana polega na tym, że wszystkie chińskie przedsiębiorstwa objęte tablicą wyników mają obecnie nieco większy udział w globalnej wartości inwestycji niż przedsiębiorstwa z UE (odpowiednio 17,9% chińskie przedsiębiorstwa i 17,6% unijne). Wiodący udział przedsiębiorstw amerykańskich wzrósł do 40,2% globalnej wartości.

Tablica wyników uwypukla intensyfikację globalnego wyścigu technologicznego w czterech kluczowych sektorach, które odpowiadają za ponad 3/4 wszystkich zgłoszonych inwestycji w badania i rozwój dokonywanych przez przedsiębiorstwa: producenci ICT (22,6%), sektor opieki zdrowotnej (21,5%), usługi ICT (19,8%) i przemysł motoryzacyjny (13,9%).

Tempo wzrostu badań i rozwoju w amerykańskich i chińskich przedsiębiorstwach – odpowiednio 16,5% i 24,9% – nadal przewyższało tempo wzrostu unijnych przedsiębiorstw ze względu na fakt, że amerykańskie przedsiębiorstwa objęte tablicą wyników są liderami inwestycji w badania i rozwój w sektorze ICT (zarówno jako producenci, jak i jako dostawcy usług) oraz w sektorze zdrowia, podczas gdy chińskie przedsiębiorstwa objęte tablicą wyników wyprzedzają UE nie tylko jako producenci ICT, ale również w odniesieniu do usług ICT. Liczba chińskich przedsiębiorstw objętych tablicą wyników wzrosła ponad trzykrotnie w ciągu ostatniej dekady (z 176 w 2011 r. do 678 w 2021 r.), przez co wyparły one unijne i japońskie przedsiębiorstwa z bardziej tradycyjnego przemysłu wytwórczego.



**MARIJA GABRIEL**

Komisarz do spraw innowacji, badań naukowych, kultury, edukacji i młodzieży:

*Dążymy do dalszego wzmocnienia solidnej bazy przemysłowej w UE. Chcemy także, aby UE była wpływowym uczestnikiem światowego wyścigu o wiodącą pozycję w dziedzinie technologii. Dlatego też w ramach Nowego europejskiego planu na rzecz innowacji pomagamy młodym małym i średnim przedsiębiorstwom zwiększyć skalę działalności i wyróżnić się w dziedzinie zaawansowanych i przełomowych technologii, co uruchamia efekt mnożnikowy między sektorami.*



W wielu państwach członkowskich UE działają ważne podmioty w dziedzinie badań i rozwoju w sektorach takich jak przemysł lotniczy i kosmiczny, obronny i chemiczny – oprócz przemysłu motoryzacyjnego, ICT i zdrowia. Tysiąc czołowych przedsiębiorstw w UE obejmuje znaczną liczbę małych i średnich przedsiębiorstw w sektorach zdrowia i ICT, w których w 2021 r. wystąpił napawający optymizmem wzrost w dziedzinie badań i rozwoju. Jest to mile widziany sygnał dla ważnych grup docelowych Nowego europejskiego planu na rzecz innowacji, który dotyczy m.in. zwiększenia skali i wzrostu nowych najbardziej zaawansowanych technologii i przełomowych technologii oraz wywołuje efekt mnożnikowy między sektorami przy wsparciu Europejskiej Rady ds. Innowacji. Zaktualizowana strategia przemysłowa UE promuje również politykę innowacyjności w szerokiej bazie przemysłowej w Europie, w tym w sektorach zaawansowanych technologii.

Oparte na patentach pozycjonowanie przedsiębiorstw objętych tablicą wyników w dziedzinie zielonych technologii i technologii gospodarki o obiegu zamkniętym pokazuje, że przedsiębiorstwa z UE i USA są liderami w dziedzinie patentów o wysokiej wartości, a UE jest również liderem wynalazków istotnych dla obiegu zamkniętego.

W sprawozdaniu z 2022 r. przeanalizowano również wyniki dotyczące odpowiednich celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju. Unijne przedsiębiorstwa osiągnęły najwyższe wyniki w odniesieniu do większości celów zrównoważonego rozwoju i odnotowały postępy od ubiegłego roku. Z perspektywy sektorowej przedsiębiorstwa sektora motoryzacyjnego i chemicznego osiągnęły średnio znaczne postępy w realizacji celów zrównoważonego rozwoju. Przegląd ujawnia też duży potencjał zaawansowanych rozwiązań technologicznych w stawianiu czoła globalnym wyzwaniom.

**Źródło:**

[https://poland.representation.ec.europa.eu/news/rosna-inwestycje-przemyslowe-w-badania-i-rozwoj-w-ue-2022-12-14\\_pl](https://poland.representation.ec.europa.eu/news/rosna-inwestycje-przemyslowe-w-badania-i-rozwoj-w-ue-2022-12-14_pl)



**KONTEKST**

*Unijna tablica wyników w dziedzinie inwestycji w badania i rozwój w przemyśle jest publikowana corocznie od 2004 r. – obecne wydanie to wydanie 19. Zawiera ona najnowsze informacje gospodarcze i finansowe oparte na najnowszych opublikowanych i zbadanych sprawozdaniach finansowych 2 500 największych inwestorów w dziedzinie badań i rozwoju na świecie, w tym 1 000 największych inwestorów z siedzibą w UE.*

[Unijna tablica wyników w dziedzinie inwestycji w badania i rozwój w przemyśle w 2022 r.](#)





## UE i Japonia: wodorowa współpraca

UE i Japonia zacieśniły współpracę w dziedzinie wodoru, podpisując porozumienie o współpracy z myślą o stymulowaniu innowacji i rozwoju międzynarodowego rynku wodoru. Jako pionierzy technologii wodorowej UE i Japonia będą współpracować, aby produkcja, transport, magazynowanie, dystrybucja i wykorzystanie odnawialnego i niskoemisyjnego wodoru oraz handel tym materiałem były zrównoważone i opłacalne. Współpraca przyczyni się do ustanowienia opartego na zasadach i przejrzystego światowego rynku wodoru, bez zakłóceń w handlu i inwestycjach. Porozumienie o współpracy zostało podpisane w Tokio przez komisarz do spraw energii – Kadri Simson oraz japońskiego ministra gospodarki, handlu i przemysłu – Yasutoshi Nishimurę.

Obie strony zobowiązały się już do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. i do przyspieszenia przejścia na czystą energię, jak określono w zielonym sojuszu UE-Japonia. Wodór może mieć decydujące znaczenie zarówno dla powodzenia transformacji ekologicznej, jak i dla bezpieczeństwa energetycznego. W porozumieniu określono szereg obszarów, w których rządy, podmioty przemysłowe, instytucje badawcze i władze lokalne w UE i Japonii będą zachęcane do współpracy. Są to między innymi:



Zdjęcie: Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce

- polityki, regulacje, zachęty i dotacje, w tym na szczeblu międzynarodowym, w celu wypracowania wspólnych norm i certyfikacji;
- najlepsze praktyki i wyciągnięte wnioski w zakresie badań, rozwoju, zastosowań i projektów demonstracyjnych w dziedzinie odnawialnego i niskoemisyjnego wodoru;
- opracowywanie projektów, w tym w kontekście wielostronnych inicjatyw współpracy, również z myślą o wspieraniu innych krajów na całym świecie;
- edukacja, podnoszenie kwalifikacji i nabywanie nowych kwalifikacji oraz kształcenie i szkolenie zawodowe, w tym poprzez wymiany.

### Źródło:

[https://poland.representation.ec.europa.eu/news/ue-i-japonia-wodorowa-wspolpraca-2022-12-02\\_pl](https://poland.representation.ec.europa.eu/news/ue-i-japonia-wodorowa-wspolpraca-2022-12-02_pl)

### KONTKEST

*UE i Japonia prowadzą bardzo zaawansowany dialog energetyczny, który obejmuje takie tematy jak bezpieczeństwo energetyczne, morską energię wiatrową, skroplony gaz ziemny (LNG), struktura rynku energii elektrycznej, technologie energetyczne i energia jądrowa. Obie strony wyznaczyły długoterminowe ambitne cele osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r., a także omawiana jest ściślejsza współpraca w zakresie emisji metanu. Na szczycie UE-Japonia w maju 2021 r. ustanowiono zielony sojusz, w ramach którego wodór uznano za kluczowy obszar przyszłej współpracy.*





## Strategia dotycząca dronów 2.0

W przyjętej przez Komisję Europejską strategii dotyczącej dronów 2.0 przedstawiono wizję rozwoju europejskiego rynku dronów. Podstawą strategii są unijne ramy bezpieczeństwa w zakresie eksploatacji dronów i określania wymogów technicznych dotyczących tego rodzaju urządzeń. Ramy te są najbardziej zaawansowane na świecie. W nowej strategii określono, w jaki sposób Europa może prowadzić komercyjne operacje z użyciem dronów na dużą skalę, co stworzy nowe możliwości w tym sektorze.

Dzięki kompleksowym ramom regulacyjnym UE bezałogowe statki powietrzne spędziły już w europejskiej przestrzeni powietrznej setki tysięcy godzin, bezpiecznie wykonując takie zadania, jak kontrolowanie stanu infrastruktury, monitorowanie wycieków ropy naftowej lub pobieranie próbek gleby. Poczyniono również znaczne postępy w realizacji projektów dotyczących wykorzystywania dronów do dostaw produktów medycznych drogą powietrzną; rozwija się także transport próbek medycznych między placówkami opieki zdrowotnej. Intensyfikację ruchu umożliwi system „U-space” – unikalny w skali globalnej europejski system bezpiecznego zarządzania ruchem dronów, który zostanie uruchomiony w styczniu 2023 r.

Zanim nastąpi rozwój tych innowacyjnych technologii, Komisja chce zwiększyć społeczną akceptację dronów. Aby rozwiać obawy dotyczące hałasu, bezpieczeństwa i prywatności, w strategii wzywa się władze krajowe, regionalne i lokalne do zagwarantowania dostosowania usług z użyciem dronów do potrzeb obywateli.

W strategii przewiduje się, że do 2030 r. następujące usługi z użyciem dronów staną się częścią codziennego życia w Europie:

- Służby ratownicze, mapowanie, obrazowanie, inspekcje i nadzór zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi stosowania dronów cywilnych, a także pilne dostarczanie małych przesyłek, tj. próbki biologiczne lub leki.
- W ramach usług z zakresu innowacyjnej mobilności powietrznej (np. taksówki lotnicze), świadczone będą regularne usługi przewozu osób – początkowo z pilotem na pokładzie, docelowo w trybie w pełni zautomatyzowanym.

Uwolnienie potencjału unijnego rynku dronów i usług z użyciem dronów wymaga zidentyfikowania kluczowych elementów składowych technologii, takich jak sztuczna inteligencja, robotyka, półprzewodniki oraz unijne usługi kosmiczne i telekomunikacja mobilna. Pomoże to UE zbudować innowacyjny i konkurencyjny sektor dronów i ograniczyć strategiczne zależności.

W strategii określono także obszary synergii między dronami cywilnymi i obronnymi oraz możliwości zwiększenia zdolności w zakresie przeciwdziałania dronom i odporności systemu.

Komisja rozpocznie teraz prace nad 19 operacyjnymi, technicznymi i finansowymi działaniami przewodnimi strategii mającymi na celu stworzenie odpowiedniego otoczenia regulacyjnego i handlowego dla przyszłej przestrzeni powietrznej i rynku dronów:

- Przyjęcie wspólnych zasad zdatności do lotu oraz nowych wymogów szkoleniowych dla pilotów bezałogowych statków powietrznych i eVTOL (załogowych samolotów pionowego startu i lądowania).
- Sfinansowanie platformy internetowej wspierającej lokalne zainteresowane strony i przemysł wdrażający zrównoważoną innowacyjną mobilność powietrzną.
- Opracowanie strategicznego planu działania w zakresie technologii dronów, aby określić priorytetowe obszary badań naukowych i innowacji, zmniejszyć istniejące strategiczne zależności i zapobiec powstawaniu nowych.
- Określenie kryteriów dobrowolnego oznakowania dronów zatwierdzonych pod względem cyberbezpieczeństwa.

Działania te stworzą warunki sprzyjające operacjom komercyjnym na dużą skalę i umożliwią Europie czerpanie korzyści z synergii między zastosowaniami dronów i powiązanych technologii, w tym rozwiązań w zakresie przeciwdziałania dronom, do celów cywilnych, bezpieczeństwa i wojskowych.

**Źródło:**

[https://poland.representation.ec.europa.eu/news/strategia-dotyczaca-dronow-20-2022-11-29\\_pl](https://poland.representation.ec.europa.eu/news/strategia-dotyczaca-dronow-20-2022-11-29_pl)



## Program prac „Horyzont Europa”

Komisja Europejska przyjęła główny program prac programu „Horyzont Europa” na lata 2023-24, w ramach którego około 13,5 mld euro zostanie zainwestowane w poszukiwanie przełomowych rozwiązań w zakresie wyzwań środowiskowych, energetycznych, cyfrowych i geopolitycznych.

Finansowanie to przyczyni się do osiągnięcia przez UE jej celów klimatycznych, zwiększenia odporności energetycznej i rozwoju podstawowych technologii cyfrowych. Poświęcone zostanie również ukierunkowanym działaniom wspierającym Ukrainę, zwiększającym odporność gospodarczą i przyczyniającym się do trwałej odbudowy po pandemii COVID-19.

### **Realizacja działań w dziedzinie klimatu i transformacja cyfrowa**

Na osiągnięcie kluczowych celów działań w dziedzinie klimatu, znalezienie innowacyjnych rozwiązań w celu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i przystosowania się do zmiany klimatu przeznaczono 5,67 mld euro (ponad 42% budżetu programu prac). Z kolei 1,67 mld euro przyczyni się do wspierania różnorodności biologicznej. Ponad 4,5 mld euro przeznaczono natomiast na wsparcie transformacji cyfrowej UE, w tym na rozwój podstawowych technologii cyfrowych.

### **Wspieranie bezpiecznej, pewnej i odpornej Europy**

Prawie 970 mln euro zostanie zainwestowanych w przyspieszenie przejścia na czystą energię, zgodnie z planem REPowerEU, oraz zwiększenie niezależności energetycznej Europy od nierzetelnych dostawców i niestabilnych paliw kopalnych.

W 2023 r. inwestycje o wartości ponad 1 mld euro z NextGeneration EU przeznaczone zostaną na odbudowę Europy po skutkach gospodarczych i społecznych spowodowanych pandemią COVID-19. Ponadto w ramach wsparcia badań naukowych i innowacji przeznaczono 336 mln euro na zwiększenie gotowości na wypadek pandemii i reagowanie na stany zagrożenia zdrowia. Jest to zgodne z celami Urzędu ds. Gotowości i Reagowania na Stany Zagrożenia Zdrowia (HERA).

# HORYZONT europa

### **Ukierunkowane wsparcie dla Ukrainy**

Oprócz środków specjalnych w wysokości 70 mln euro, które uruchomiono dla Ukrainy w 2022 r., przewidziano również ukierunkowane wsparcie. Nowe działania obejmują zwiększenie dostępu naukowców z Ukrainy do europejskiej infrastruktury badawczej, wspieranie naukowców z Ukrainy zajmujących się zdrowiem oraz wspieranie neutralnej dla klimatu odbudowy kilku ukraińskich miast za pośrednictwem misji UE w zakresie neutralnych dla klimatu i inteligentnych miast.

### **Globalne wyzwania wymagają globalnych rozwiązań**

Program prac „Horyzont Europa” na lata 2023-2024 obejmuje działania mające na celu wspieranie i wzmacnianie międzynarodowych inicjatyw w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, systemów żywnościowych, zdrowia na świecie itp. Opiera się on na inicjatywie na rzecz Afryki i wprowadza nową inicjatywę śródziemnomorską.

Jeśli chodzi o współpracę z Chinami, program prac skoncentruje się na stawianiu czoła globalnym wyzwaniom poprzez dwie inicjatywy przewodnie w dziedzinie żywności, rolnictwa i biotechnologii oraz zmiany klimatu i różnorodności biologicznej.

### **Misje UE**

W 2023 r. w pięć misji UE zainwestowane zostanie ponad 600 mln euro. Fundusze te będą wspierać badania naukowe i innowacje, które zgodnie z oczekiwaniami doprowadzą na przykład do lepszego przygotowania władz lokalnych i regionalnych do stawienia czoła zagrożeniom związanym z klimatem, odbudowy co najmniej 25 tys. km rzek o swobodnym przepływie, umów w sprawie miasta neutralnego dla klimatu ze 100 miastami, wdrożenia programów monitorowania gleby lub optymalizacji minimalnie inwazyjnych diagnostycznych działań w zakresie raka.

### **Źródło:**

[https://poland.representation.ec.europa.eu/news/program-prac-horyzont-europa-2022-12-07\\_pl](https://poland.representation.ec.europa.eu/news/program-prac-horyzont-europa-2022-12-07_pl)



## Unia rynków kapitałowych

Komisja Europejska przedstawiła środki umożliwiające dalszy rozwój unii rynków kapitałowych UE:

- zwiększenie atrakcyjności i odporności unijnych usług rozliczeniowych, wspieranie otwartej strategicznej autonomii UE i zachowanie stabilności finansowej,
- zharmonizowanie niektórych przepisów dotyczących niewypłacalności przedsiębiorstw w całej UE, zwiększenie ich skuteczności i wspieranie inwestycji transgranicznych,
- zmniejszenie – za pomocą nowego aktu o notowaniach giełdowych – obciążeń administracyjnych dla wszystkich przedsiębiorstw niezależnie od ich wielkości, zwłaszcza dla MŚP, tak aby mogły one uzyskać lepszy dostęp do finansowania publicznego dzięki notowaniu na giełdach papierów wartościowych.

### Rozliczenia

UE potrzebuje bezpiecznego, solidnego i atrakcyjnego systemu rozliczeń do celów dobrze funkcjonującej unii rynków kapitałowych. Jeżeli rozliczanie nie działa sprawnie, instytucje finansowe, przedsiębiorstwa i inwestorzy stają w obliczu większego ryzyka i wyższych kosztów – co pokazał kryzys finansowy z 2008 r.

Zaproponowane środki:

- uatrakcyjnią system rozliczeniowy poprzez umożliwienie kontrahentom centralnym (CCP) – którzy świadczą usługi rozliczeniowe – szybszego i łatwiejszego rozszerzania gamy swoich produktów oraz dalsze zachęcanie uczestników unijnego rynku do przeprowadzania rozliczeń i budowania płynności z unijnymi CCP;
- pomogą stworzyć bezpieczny i odporny system rozliczeniowy dzięki wzmocnieniu unijnych ram nadzoru nad CCP i wyciągnięciu wniosków z ostatnich wydarzeń na rynkach energii spowodowanych napaścią Rosji na Ukrainę;
- ograniczą nadmierną ekspozycję uczestników rynku unijnego wobec CCP w państwach trzecich, w szczególności w odniesieniu do instrumentów pochodnych uznanych przez Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych za instrumenty o charakterze zasadniczo systemowym. Przedstawiony wniosek nakłada na wszystkich odpowiednich uczestników rynku obowiązek posiadania aktywnych rachunków u unijnych CCP w celu rozliczania co najmniej części niektórych umów na instrumenty pochodne o znaczeniu systemowym. Usprawni to zarządzanie ryzykiem dla stabilności finansowej w UE.



### VALDIS DOMBROVSKIS

Wiceprzewodniczący wykonawczy do spraw gospodarki służącej ludziom:

*To właśnie teraz jest najlepszy czas, aby pomóc europejskim przedsiębiorstwom w dostępie do różnych źródeł finansowania, tak aby mogły one rozwijać się i wprowadzać innowacje, tworzyć miejsca pracy i przyciągać inwestycje. Zawsze było to celem unii rynków kapitałowych.*

*Poczyniliśmy znaczne postępy, ale możemy zrobić więcej. Dlatego też dziś sprawiamy, aby firmy mogły jeszcze łatwiej wchodzić na giełdę, co da im większy wybór możliwości finansowania.*

*Usprawniamy również unijny system rozliczeniowy – infrastrukturę rynkową, której rynki kapitałowe potrzebują, aby skutecznie funkcjonować. Ścisłe dostosowanie krajowych przepisów dotyczących niewypłacalności przedsiębiorstw pobudzi inwestycje transgraniczne. Towarzyszyć temu będzie uproszczenie procedur dla mikroprzedsiębiorstw.*





## Niewypłacalność przedsiębiorstw

Każde państwo członkowskie stosuje inne zasady w przypadku stwierdzenia niewypłacalności. Jest to wyzwanie dla inwestorów transgranicznych, którzy muszą uwzględnić 27 różnych zbiorów przepisów dotyczących niewypłacalności, gdy oceniają możliwości inwestycji. Przedstawiony wniosek:

- umożliwi harmonizację określonych aspektów postępowań upadłościowych w całej UE. Zawiera on na przykład przepisy dotyczące:
  - działań mających na celu zabezpieczenie masy upadłości (tj. uniemożliwienie dłużnikom dokonywania takich czynności, które obniżałyby wartość majątku, jaki mogą uzyskać wierzyciele),
  - komitetów wierzycieli mających zapewnić sprawiedliwy podział odzyskanego majątku między wierzycieli,
  - postępowania w sprawie tzw. „przygotowanej likwidacji” (w przypadku gdy sprzedaż przedsiębiorstwa została uzgodniona przed rozpoczęciem postępowania upadłościowego)
  - spoczywającego na członkach zarządu obowiązku terminowego złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego, aby uniknąć pogorszenia wartości przedsiębiorstwa,
- wprowadzi uproszczony system dla mikroprzedsiębiorstw, aby obniżyć koszty ich likwidacji oraz umożliwić właścicielom przedsiębiorstw umorzenie długów, zapewniając im możliwość nowego startu w charakterze przedsiębiorców,
- nałoży na państwa członkowskie obowiązek sporządzenia arkusza informacyjnego podsumowującego istotne elementy ich krajowych przepisów dotyczących niewypłacalności, aby ułatwić inwestorom transgranicznym podejmowanie decyzji.

Środki te będą sprzyjać inwestycjom transgranicznym na całym jednolitym rynku, obniżą koszty kapitału ponoszone przez przedsiębiorstwa, a w ostatecznym rozrachunku przyczynią się do powstania unii rynków kapitałowych w UE. Ogólnie rzecz biorąc, oczekuje się, że korzyści płynące z wniosku będą przekraczać 10 mld euro rocznie.

## Akt o notowaniach giełdowych

Przedsiębiorstwa muszą obecnie sprostać wysokim wymogom przy dopuszczaniu do obrotu giełdowego na rynkach publicznych. Prospekty emisyjne mogą mieć nawet do 800 stron. Zaproponowane zmiany:

- spowodują uproszczenie dokumentacji, którą przedsiębiorstwa muszą posiadać, gdy chcą być notowane na rynkach publicznych, oraz usprawnią procedury kontroli prowadzonej przez krajowe organy nadzoru, a tym samym w miarę możliwości przyspieszą proces dopuszczenia do obrotu giełdowego i zmniejszą jego koszty. Szacuje się na przykład, że spółki notowane na giełdach UE zaoszczędzą około 100 mln euro rocznie dzięki niższym kosztom przestrzegania przepisów, a przedsiębiorstwa zaoszczędzą 67 mln euro rocznie dzięki uproszczeniu przepisów dotyczących prospektu emisyjnego,
- przyniosą uproszczenie i doprecyzowanie niektórych wymogów dotyczących nadużyć na rynku, bez uszczerbku dla jego integralności,
- sprawią, że przedsiębiorstwa staną się bardziej widoczne dla inwestorów, dzięki stymulowaniu częstszych badań inwestycyjnych, zwłaszcza w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw,
- umożliwią właścicielom spółek notowania na rynkach rozwoju MŚP z wykorzystaniem struktur akcji uprzywilejowanych co do głosu, tak aby mogli oni zachować wystarczającą kontrolę nad swoją spółką po jej wejściu na giełdę, przy jednoczesnej ochronie praw wszystkich pozostałych akcjonariuszy.

Środki te przyczynią się do dalszego rozwoju unii rynków kapitałowych dzięki ograniczeniu zbędnych formalności administracyjnych i kosztów dla przedsiębiorstw. Zachęci to przedsiębiorstwa do uzyskania i zachowania notowań na rynkach kapitałowych UE. Łatwiejszy dostęp do rynków publicznych umożliwi przedsiębiorstwom lepszą dywersyfikację i uzupełnianie dostępnych źródeł finansowania.

### Źródło:

[https://poland.representation.ec.europa.eu/news/unia-rynkow-kapitalowych-2022-12-08\\_pl](https://poland.representation.ec.europa.eu/news/unia-rynkow-kapitalowych-2022-12-08_pl)





## Nowa wspólna polityka rolna od 1 stycznia 2023 r.

Kwota w wysokości 264 mld euro ze środków finansowych UE ułatwi europejskim rolnikom przejście na zrównoważone i odporne rolnictwo oraz pomoże zachować żywotność i różnorodność obszarów wiejskich. Dzięki współfinansowaniu i uzupełniającym środkom krajowym całkowity budżet publiczny przeznaczony dla rolników i społeczności wiejskich w okresie 2023-2027 wyniesie 307 mld euro. Inne programy wchodzące w zakres WPR, ale nieobjęte planami strategicznymi WPR, takie jak program POSEI dla regionów najbardziej oddalonych, unijny program dla szkół, programy promocyjne, otrzymają dodatkowe finansowanie UE w wysokości 6 mld euro.

### Sprawiedliwsza WPR

Kluczowym celem wszystkich planów strategicznych jest wspieranie godziwych dochodów gospodarstw rolnych i odporności sektora rolnego. Oto kilka przykładów udzielanego wsparcia:

- płatności bezpośrednie w ramach WPR pozostają zabezpieczeniem dla rolników. Co roku między kwalifikujących się rolników zostanie rozdzielone blisko 20 mld euro podstawowego wsparcia dochodu. Jest to jednak uzależnione od stosowania przez rolników zaostrzonych podstawowych norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (GAEC). Oczekuje się, że normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska obejmą blisko 90% gruntów rolnych w UE.
- Nowa WPR zapewni wyższy poziom wsparcia publicznego tym, którzy najbardziej go potrzebują. Małe i średnie gospodarstwa rolne w 25 państwach UE otrzymają wyższe wsparcie dochodu dzięki płatności redystrybucyjnej odpowiadającej 10,6% wszystkich płatności bezpośrednich. Kwota ta wyniesie 4 mld euro rocznie. Jest to 2,5 razy więcej niż płatności redystrybucyjne w ramach obecnej WPR (2014-20) stosowane jedynie w 10 państwach członkowskich.
- Aby pomóc rolnikom w radzeniu sobie z kryzysami, 15% gospodarstw rolnych w UE otrzyma wsparcie na subskrypcję składek ubezpieczeniowych, udział w funduszach wspólnego inwestowania lub w innych narzędziach zarządzania ryzykiem.
- Poziom wsparcia z tytułu upraw roślin wysokobiałkowych/roślin strączkowych w ramach wsparcia dochodów związanego z produkcją wzrośnie o 25% w porównaniu z 2022 r. Pomoże to zmniejszyć zależność unijnych rolników od przywozu i stosowania niektórych nawozów. Wsparcie związane z produkcją otrzyma również siedemnaście innych sektorów znajdujących się w trudnej sytuacji i będzie to dotyczyć 21% gospodarstw rolnych w UE.



**JANUSZ  
WOJCIECHOWSKI**

Komisarz do spraw rolnictwa:

*W ciągu ostatnich kilku lat ściśle współpracowaliśmy w celu opracowania dobrych strategii. Nadszedł czas, aby rozpocząć ich wdrażanie. Nowa WPR sprawi, że UE będzie lepiej przygotowana do stawienia czoła wyzwaniom gospodarczym, środowiskowym i społecznym, przed którymi stoi obecnie sektor rolny i rolnicy. Nasz kluczowy cel, jakim jest przyczynienie się do bezpieczeństwa żywnościowego, zostaje zachowany. Utrzymujemy również równe warunki działania, a jednocześnie uwzględniamy konkretne potrzeby i sytuacje na szczeblu krajowym i regionalnym.*



Zdjęcie: Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce

### Bardziej ekologiczna WPR

Trzy z dziesięciu celów szczegółowych WPR odnoszą się bezpośrednio do środowiska i klimatu. Dzięki zasadzie: „zakaz regresu” państwa członkowskie muszą wykazać się wyższymi ambicjami w swoich planach WPR w porównaniu z obecną sytuacją. Dzięki temu mamy najbardziej ambitną WPR w historii pod względem środowiskowym i klimatycznym.

- W planach strategicznych WPR blisko 98 mld euro, co odpowiada 32% całkowitego finansowania WPR, zostanie przeznaczony na zapewnienie korzyści dla klimatu, wody, gleby, powietrza, różnorodności biologicznej i dobrostanu zwierząt oraz na zachęcanie do praktyk wykraczających poza obowiązkową warunkowość. Jeśli przyjrzymy się rozbiciu tej kwoty na poszczególne instrumenty i fundusze, 24% płatności bezpośrednich przeznaczono na ekoschematy, a 48% wydatków przewidzianych na rozwój obszarów wiejskich we wszystkich planach będzie w pełni wspierać cele środowiskowe i klimatyczne.
- Plany będą zachęcać zarządców gruntów do magazynowania dwutlenku węgla w glebie i biomasie, ograniczania emisji gazów cieplarnianych i wspierania procesów dostosowania się na 35% powierzchni użytków rolnych w UE poprzez odpowiednie praktyki zarządzania, takie jak ekstensywne gospodarowanie użytkami zielonymi, uprawa roślin strączkowych i międzyplonów, nawożenie organiczne lub system rolno-leśny.
- W oparciu o nowe obowiązki rolników oczekuje się, że zmianowanie upraw obejmie około 85% gruntów ornych wspieranych w ramach unijnej

WPR. Pomoże to przerwać cykle rozwoju szkodników i chorób, a tym samym ograniczyć stosowanie pestycydów i związane z nimi ryzyko. Co więcej, ponad 26% gruntów rolnych w UE otrzyma wsparcie m.in. na zastosowanie integrowanej ochrony roślin i stosowanie niechemicznych metod zwalczania szkodników lub rolnictwa precyzyjnego.

- W 2027 r. wsparcie w ramach WPR na rzecz produkcji ekologicznej niemal podwoi się w porównaniu z obszarem finansowanym w 2018 r. Przyczyni się to w znacznym stopniu do osiągnięcia krajowych celów państw członkowskich w zakresie zwiększenia powierzchni upraw ekologicznych, która w 2030 r. wyniesie od 5% do 30%.
- Planowane inwestycje w produkcję energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwach przyczynią się do zwiększenia zdolności energetycznej UE o 1,556 MW.

### Bardziej socjalna WPR

Obszary wiejskie UE stoją przed kilkoma wyzwaniami określonymi w długoterminowej wizji dla obszarów wiejskich UE, takimi jak wyludnienie, dostęp do podstawowych usług i poprawa ich jakości, możliwości zatrudnienia i potrzeba lepszej łączności. W WPR przewidziano inwestycje w strukturę społeczno-gospodarczą obszarów wiejskich UE.

- Szczególne wsparcie dla młodych rolników zajmuje ważne miejsce w każdym zatwierdzonym planie, a państwa UE wykroczyły poza minimalny wymóg przeznaczenia 3% płatności bezpośrednich na wymianę pokoleń. Ogółem wydatki publiczne w wysokości 8,5 mld euro pomogą młodym rolnikom w rozpoczęciu



Zdjęcie: <https://ksow.pl/wspolna-polityka-rolna/wpr-2023-2027>

działalności, inwestowaniu w nią i utrzymaniu jej w pierwszych latach. Oczekuje się, że w latach 2023-2027 łącznie 377 000 nowych młodych rolników zostanie rolnikami o pełnej zdolności produkcyjnej. Niektóre państwa członkowskie planują dalsze wysiłki na rzecz wspierania sukcesji gospodarstw rolnych, zwiększenia równouprawnienia płci na obszarach wiejskich oraz wzmocnienia pozycji kobiet w rolnictwie.

- Rozwój lokalny jest również stymulowany za pomocą finansowania w wysokości 7,7% środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) przeznaczonych na strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (tzw. podejście LEADER). Jest to kwota 5 mld euro. Oczekuje się, że po wdrożeniu strategii te obejmą 65% ludności wiejskiej w Europie.

- Po raz pierwszy płatności w ramach WPR będą powiązane z przestrzeganiem określonych unijnych norm społecznych i norm pracy, a beneficjenci będą zachęceni do poprawy warunków pracy w gospodarstwach rolnych.
- Plany będą wspierać inwestycje mające na celu zwiększenie atrakcyjności życia i pracy na obszarach wiejskich celem stworzenia co najmniej 400 000 miejsc pracy. Zapewnione zostanie również wsparcie inwestycji w technologie i usługi cyfrowe w celu optymalizacji użytkowania zasobów.
- Ponad 6 mln osób skorzysta bezpośrednio z doradztwa, szkoleń i wymiany wiedzy finansowanych w ramach WPR lub weźmie udział w projektach innowacyjnych w ramach europejskiego partnerstwa innowacyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem efektywności środowiskowej i klimatycznej lub aspektów społecznych i wiejskich.

### **Dodatkowe informacje:**

[Przegląd 28 planów strategicznych WPR w skrócie](#)

[WPR na lata 2023–2027](#)

[Plany strategiczne WPR](#)

### **Źródło:**

[https://poland.representation.ec.europa.eu/news/nowa-wspolna-polityka-rolna-od-1-stycznia-2023-2022-12-14\\_pl](https://poland.representation.ec.europa.eu/news/nowa-wspolna-polityka-rolna-od-1-stycznia-2023-2022-12-14_pl)





## Współpraca z Afryką w dziedzinie migracji

UE i jej afrykańscy partnerzy zainaugurowali dwie inicjatywy dotyczące szlaków migracyjnych w atlantyckiej i zachodniej oraz środkowej części regionu Morza Śródziemnego. Celem jest zapewnienie wspólnych wysiłków państw członkowskich, aby sprostać wyzwaniom migracyjnym, przed którymi stoją UE i jej partnerzy z Afryki Północnej ze względu na wzrost liczby nielegalnych przepływów i nadużyć ze strony sieci przemytniczych. Inicjatywy te przyczynią się do wdrożenia zewnętrznego wymiaru nowego paktu o migracji i azylu oraz do połączenia działań państw członkowskich ze współpracą i koordynacją na szczeblu UE poprzez podejście uwzględniające całe szlaki migracyjne.

Inicjatywa Drużyny Europy dotycząca szlaku środkowośroziemnomorskiego będzie wspierać wdrażanie środków operacyjnych na rzecz zarządzania migracjami w ramach planu działania UE dla środkowej części regionu Morza Śródziemnego.

Inicjatywy przewidują intensyfikację wspólnych prac w pięciu priorytetowych dziedzinach Planu działania z Valletty, którego celem jest wspieranie partnerów afrykańskich i europejskich poprzez wzmocnienie zarządzania migracją:

- **Zapobieganie nielegalnej migracji, przemytowi migrantów i handlowi ludźmi:** W ciągu ostatniego roku odnotowano znaczne postępy w rozwiązywaniu kwestii dotyczących osób o nieuregulowanym statusie, handlu ludźmi i siatek przemytniczych. Nielegalne przepływy nadal jednak zagrażają migrantom i stawiają UE w obliczu poważnych wyzwań związanych z migracją. UE opracuje i wdroży nowy regionalny program walki z przemytem migrantów i handlem ludźmi w Afryce Północnej. W lipcu Komisja uruchomiła pierwsze partnerstwa operacyjne na rzecz przeciwdziałania przemytowi z Marokiem i Nigrem w następstwie odnowionego unijnego planu działania na rzecz zwalczania przemytu migrantów na lata 2021-2025. Mandaty do negocjacji umów o statusie działań Frontexu z Senegalem i Mauretanią są pierwszymi mandatami z krajami partnerskimi w Afryce i mają na celu wsparcie zarządzania granicami, zwalczanie przemytu migrantów i ograniczenie nielegalnej migracji na szlaku atlantyckim. Istnieje już porozumienie robocze między Frontexem a misją Unii Europejskiej w dziedzinie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony w Nigrze.
- **Legalna migracja i mobilność:** Inicjatywy będą wspierać kraje partnerskie w tworzeniu warunków sprzyjających rozwojowi i wspieraniu legalnej migracji i ścieżek mobilności. Mogą też przyczynić się do rozwoju partnerstw w zakresie talentów. Już teraz każdego roku do Unii przybywa legalnie dwa do trzech milionów obywateli państw trzecich. Przyjęty w kwietniu 2022 r. pakiet dotyczący umiejętności i talentów ma na celu zaspokojenie potrzeb rynku pracy związanych z obecnymi tendencjami demograficznymi i niedoborem kwalifikacji w UE. Pakiet obejmuje inicjatywy prawne, operacyjne i polityczne, na przykład partnerstwa w zakresie talentów.



**MARGARITIS SCHINAS**

Wiceprzewodniczący  
Komisji Europejskiej:

*Od tysiącleci Morze Śródziemne jest źródłem dobrobytu i drogą współpracy między Afryką a Europą. Nie możemy pozwolić, aby zamieniło się w cmentarzysko ludzi i nadziei. To nasza wspólna odpowiedzialność. Przede wszystkim chcemy ratować ludzkie życie. Ostatnie wydarzenia w regionie Morza Śródziemnego uwypuklają znaczenie, jakie dla UE, państw członkowskich UE i państw afrykańskich ma skuteczna współpraca w zakresie migracji. I właśnie to robimy dzięki inicjatywom Drużyny Europy.*





Zdjęcie: Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce

Partnerstwa w zakresie talentów to programy mobilności dotyczącej pracy lub szkolenia na wszystkich poziomach umiejętności, zakorzenione w szerszej współpracy w zakresie zarządzania migracją. Trwają prace nad przyspieszeniem wdrożenia tych dostosowanych do potrzeb partnerstw, na początek z Marokiem, Tunezją i Egiptem. Ograniczenie nielegalnej migracji utoruje drogę większej liczbie legalnych dróg migracji.

- **Ochrona:** Inicjatywy Drużyny Europy będą wspierać kraje partnerskie w zapewnianiu ochrony, odporności i samodzielności, w tym pomocy ratującej życie, migrantom, osobom ubiegającym się o azyl i uchodźcom. UE jest aktywnym członkiem regionalnych platform wsparcia uruchomionych na Światowym Forum na rzecz Uchodźców w 2019 r. i zapewnia wsparcie polityczne i finansowe poprzez pomoc humanitarną i współpracę na rzecz rozwoju. Przesiedlenia stanowią integralną część nowego paktu o migracji i azylu. 66% środków kryzysowego funduszu powierniczego na rzecz stabilności oraz eliminowania przyczyn migracji nieuregulowanej i wysiedleń w Afryce przeznaczono na ochronę migrantów i ich dostęp do podstawowych usług. UE rozpoczęła dwa ważne działania w zakresie ochrony migrantów w Egipcie i Libii. Wnosi znaczny wkład w globalne starania w zakresie przesiedleń i jest zdecydowana utrzymać to zobowiązanie. W wyniku procesu składania zobowiązań na lata 2021-2022 podjęto łącznie prawie 65 000 zobowiązań, obejmujących m.in. przesiedlenia i (po raz pierwszy) przyjmowanie ze względów humanitarnych. UE priorytetowo potraktuje wdrażanie regionalnego programu rozwoju i ochrony w Afryce Północnej i Nigrze w celu wzmocnienia zdolności ochrony krajowych instytucji odpowiedzialnych za rejestrację,

ustalanie statusu uchodźcy, mechanizmy odsyłania, przyjmowanie, trwałe rozwiązania, a także standardy, strategie i procedury operacyjne.

- **Powroty, readmisja i trwała reintegracja:** Skuteczne powroty i readmisja stanowią zasadniczy aspekt stosunków w zakresie zarządzania migracjami. UE uruchomiła duże projekty mające wspierać dobrowolne powroty i reintegrację w Afryce Północnej i Afryce Subsaharyjskiej. Oprócz tego w ramach wspólnej inicjatywy UE i Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji na rzecz ochrony i reintegracji migrantów nadal pomagano migrantom, którzy utknęli i znajdują się w trudnej sytuacji w krajach afrykańskich. Frontex będzie wspierał operacje powrotowe, a także działania mające na celu wsparcie reintegracji poprzez programowanie rozwoju, przy jednoczesnym wspieraniu odpowiedzialności krajowej i zdolności w partnerskich krajach pochodzenia w zakresie współpracy z organizacjami międzynarodowymi.
- **Migracja a rozwój:** Unijna współpraca na rzecz rozwoju ma średnio- oraz długoterminowy wpływ na usuwanie strukturalnych przyczyn migracji nieuregulowanej i przymusowych przesiedleń. Działania w takich obszarach jak dobre rządy, zapobieganie konfliktom i łagodzenie zmiany klimatu, a także rozwój społeczno-gospodarczy i tworzenie możliwości utrzymania się mogą mieć bezpośredni wpływ na migrację. UE, dzięki strategii Global Gateway, przyczynia się do zmniejszenia globalnej luki inwestycyjnej, wspierania globalnego żywienia oraz ułatwiania transformacji ekologicznej i cyfrowej w krajach partnerskich.

**Źródło:**

[https://poland.representation.ec.europa.eu/news/wspolpraca-afryka-w-dziedzynie-migracji-2022-12-12\\_pl](https://poland.representation.ec.europa.eu/news/wspolpraca-afryka-w-dziedzynie-migracji-2022-12-12_pl)



# UNIA EUROPEJSKA LOKALNIE

## Karta na rzecz młodzieży i demokracji

Zwiększenie edukacji obywatelskiej, obniżenie wieku uprawniającego do głosowania i wspieranie młodych ludzi w kandydowaniu w wyborach, ustanowienie stałych mechanizmów konsultacji z młodzieżą, poddawanie nowego prawodawstwa ocenie przez młodzież, wzmocnienie unijnych programów na rzecz młodzieży – to tylko niektóre z zaleceń zawartych w Karcie na rzecz młodzieży i demokracji. Współtworzono ją w procesie oddolnym, przy wsparciu Europejskiego Komitetu Regionów i Europejskiego Forum Młodzieży, z udziałem przedstawicieli organizacji młodzieżowych i młodych demokratycznie wybranych przedstawicieli lokalnych i regionalnych z całej UE. Kartę podpisano na Sesji Plenarnej KR-u w dniu 1 grudnia 2022 r. podczas debaty na temat młodzieży i przyszłości Europy.



Zdjęcie: Europejski Komitet Regionów

Zawiera ona 49 zaleceń mających ułatwić i zwiększyć demokratyczne uczestnictwo młodych ludzi na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim. Celem jest budowa i konsolidacja przyjaznej młodzieży przestrzeni demokratycznej, tak aby głos osób młodych był formalnie, stale i trwale reprezentowany w Unii Europejskiej. Karta została podpisana podczas debaty wieńczącej Europejski Rok Młodzieży 2022, podczas której wymieniono poglądy z Margaritisem Schinasem, wiceprzewodniczącym Komisji Europejskiej odpowiedzialnym za promowanie naszego europejskiego stylu życia, z przedstawicielami młodzieżowych sekcji europejskich partii politycznych oraz z członkiniami i członkami programu KR-u „Młodzi demokratycznie wybrani politycy”. Przedstawiono również laureatów tytułu Europejskiej Stolicy Młodzieży 2023 i 2024, którym są, odpowiednio, Lublin (Polska) i Gandawa (Belgia). Wyrażono jednocześnie radość z tego, że laureatem Europejskiej Stolicy Młodzieży 2025 został Lwów (Ukraina).

### Źródło:

<https://cor.europa.eu/pl/news/Pages/charter-youth-democracy-boost-youth-participation.aspx>



### VASCO ALVES CORDEIRO,

Przewodniczący Europejskiego Komitetu Regionów:

*Karta na rzecz młodzieży i demokracji (...) jest swoistym drogowskazem – dla nas i dla wszystkich organów publicznych szczebla lokalnego, regionalnego, krajowego i europejskiego – w naszych działaniach na rzecz dalszej współpracy z młodymi ludźmi. Dążymy do zwiększenia ich uczestnictwa, wzmocnienia ich pozycji, a przede wszystkim zapewnienia im praw politycznych, społecznych i gospodarczych, by lepiej przygotować nasze społeczeństwa i regiony do wyzwań przyszłości.*



## 152. Sesja Plenarna Europejskiego Komitetu Regionów

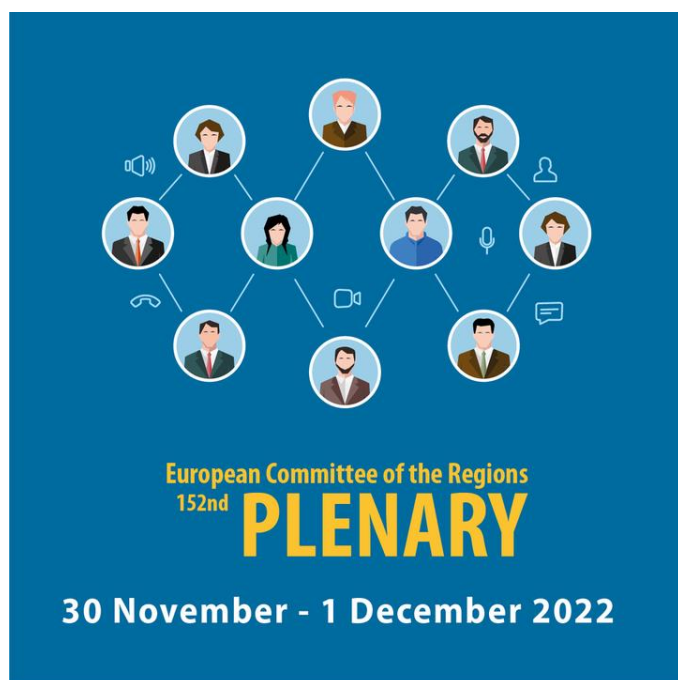
W dniach 30 listopada – 1 grudnia 2022 r. odbyła się 152. Sesja Plenarna Europejskiego Komitetu Regionów. Podczas posiedzenia omawiane były następujące opinie Europejskiego Komitetu Regionów:

- *Legalna migracja – przyciąganie umiejętności i talentów do UE*

Zalecenia Europejskiego Komitetu Regionów mają ułatwić uchodźcom i wykwalifikowanym migrantom dostęp do miejsc pracy, przyspieszyć ich integrację oraz zachęcić ich do zakładania działalności gospodarczej. Władze lokalne i regionalne powinny otrzymać większe wsparcie na programy przedsiębiorczości z myślą o poprawie integracji imigrantów i ich zdolności do zakładania przedsiębiorstw oraz dalszego rozwijania kariery zawodowej.

- *Poszerzenie katalogu unijnych przestępstw o mowę nienawiści i występki nią powodowane*

Władze lokalne i regionalne mogą odgrywać kluczową rolę w zwalczaniu przestępstw z nienawiści i mowy nienawiści, przełamaniu barier w zgłaszaniu przypadków przestępstw z nienawiści oraz zapobieganiu dyskryminacji i wykluczeniu.



- *Małe obszary miejskie jako kluczowe podmioty w zarządzaniu sprawliwą transformacją*

Należy zapewnić fundusze UE dla obszarów, które napotykać poważne trudności w przeprowadzeniu sprawliwej transformacji w kierunku gospodarki ekologicznej i cyfrowej, tak aby mogły poprawić swoją sytuację i zwiększyć swoje szanse na pozostanie atrakcyjnymi miejscowościami. Ponadto miasta i regiony wezwały Komisję Europejską do zorganizowania kampanii komunikacyjnej, aby podkreślić wpływ wsparcia UE na codzienne życie ludzi mieszkających w małych miejscowościach.

- *Zwiększenie wsparcia w ramach polityki spójności dla regionów o niekorzystnych warunkach geograficznych i demograficznych*

Wyspy, obszary wiejskie, regiony transgraniczne i górskie potrzebują dostosowanych do ich potrzeb środków, aby utrzymać ich atrakcyjność, zlikwidować nierówności, a tym samym zrównoważyć ich niekorzystne położenie geograficzne.

- *Zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego i zwiększenie odporności systemów żywnościowych*

Aby zapewnić bezpieczeństwo żywnościowe UE, musimy opierać się na odpornych i lokalnych systemach żywnościowych. To z kolei oznacza wspieranie bardziej zróżnicowanej produkcji żywności na szczeblu regionalnym i lokalnym oraz pełne wykorzystanie potencjału lokalnych łańcuchów dostaw i publicznych zamówień na żywność.

- *Reforma systemu oznaczeń geograficznych*

Europejski Komitet Regionów poparł propozycję Komisji Europejskiej dotyczącą połączenia trzech systemów oznaczeń geograficznych w jeden system ze wspólnymi przepisami dotyczącymi produktów rolnych, środków spożywczych, win i napojów spirytusowych.





➤ *Przyszłość polityki młodzieżowej w UE*

W opinii wezwano do nowej i całościowej refleksji nad polityką młodzieżową, uwzględniania perspektywy młodzieżowej we wszystkich obszarach polityki oraz aktywnego udziału młodzieży w budowaniu przyszłości Europy.

➤ *Nowy europejski plan na rzecz innowacji*

Europa wciąż pozostaje w tyle za USA i Chinami, jeśli chodzi o finansowanie procesu innowacji, a regiony osiągające najlepsze wyniki w UE są nawet dziewięć razy bardziej innowacyjne niż regiony osiągające najgorsze wyniki. W tym kontekście jako ważne narzędzia wymienia się przejście do kreatywności zorientowanej na cel i kulturę innowacyjności, prawdziwie otwarte ekosystemy innowacji oraz rozwój przedsiębiorczego sposobu myślenia przywódczego.

**Źródło:**

<https://cor.europa.eu/pl/events/Pages/152nd-cor-plenary-session.aspx?origin=spotlight>



➤ *Kolejna generacja zasobów własnych dla budżetu UE*

Trzy nowe źródła dochodów zaproponowane przez Komisję Europejską to: nowy system handlu emisjami, unijny mechanizm korekty emisji dwutlenku węgla na granicach (CBAM) oraz dochody związane z opodatkowaniem przedsiębiorstw międzynarodowych na podstawie propozycji uzgodnionej przez OECD/G20.

➤ *Strategia UE na rzecz zrównoważonych wyrobów włókienniczych w obiegu zamkniętym*

Europejski Komitet Regionów przedstawił szereg zaleceń mających na celu przyspieszenie zrównoważonej transformacji przemysłu włókienniczego, odzieżowego, skórzanego i obuwniczego (TCLF). Propozycje miast i regionów UE koncentrują się na zmianie wzorców konsumpcji, pobudzaniu projektowania opartego na obiegu zamkniętym i roli władz lokalnych w transformacji sektora, wycenie wartości odpadów i wspieraniu modeli zrównoważonej produkcji.



Zdjęcia: Europejski Komitet Regionów



## Miasta i regiony UE na rzecz bioróżnorodności

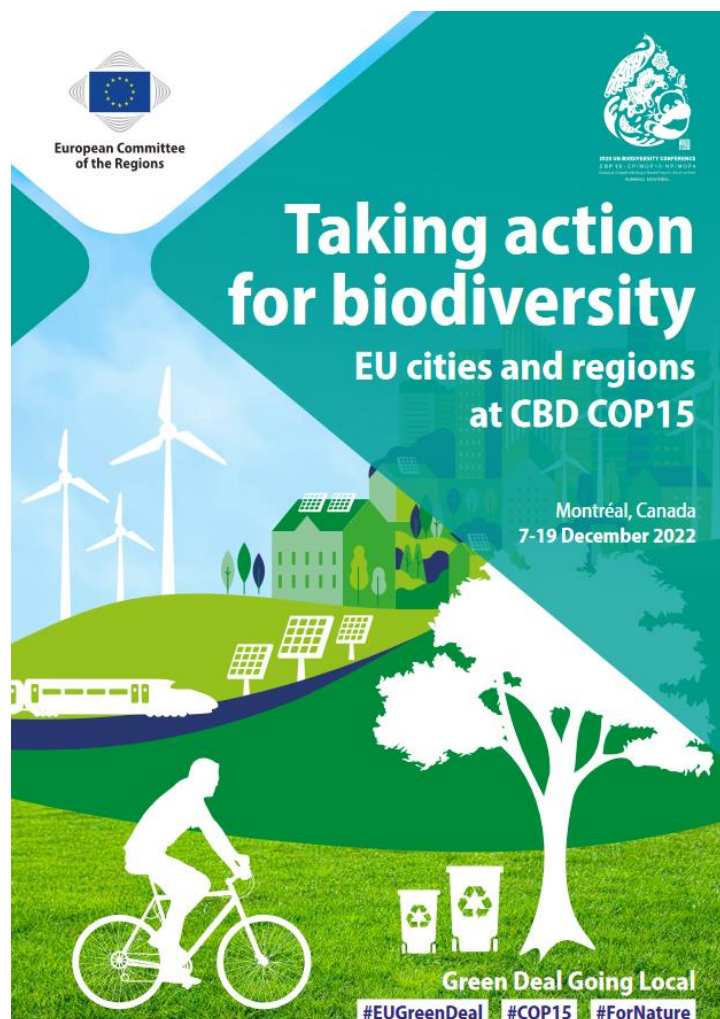
W dniach 7-19 grudnia 2022 r. w Montrealu odbyła się [15. Konferencja ONZ w sprawie Różnorodności Biologicznej COP15](#), podczas której przyjęto Globalne Ramy Różnorodności Biologicznej Kunming-Montreal.

Miasta i regiony UE – wraz z samorządami z całego świata – naciskały na bardziej ambitne cele w zakresie różnorodności biologicznej, jednocześnie wzywając do uznania roli samorządów we wdrażaniu celów Konwencji o różnorodności biologicznej, a także w monitorowaniu, edukacji, partycypacji społecznej oraz publicznym dostępie do informacji na temat różnorodności biologicznej.

W Planie działania w sprawie różnorodności biologicznej dla samorządów, miast i innych władz lokalnych w ramach Konwencji o różnorodności biologicznej (2021-2030) uznaje się Europejski Komitet Regionów za kluczowego partnera w zapewnianiu większego zaangażowania samorządów terytorialnych, miast i innych władz lokalnych we wspieranie skutecznej realizacji krajowych strategii w zakresie różnorodności biologicznej. Plan był jednym z głównych żądań KR-u, ponieważ identyfikuje, ulepsza i rozpowszechnia narzędzia polityczne, mechanizmy finansowe i programy, które ułatwiają działania na szczeblu regionalnym i lokalnym w zakresie różnorodności biologicznej.

### Źródło:

<https://cor.europa.eu/pl/news/Pages/COP15-.aspx>







## Z BIURA W BRUKSELI

### Wizyta studyjna rektorów uczelni wyższych z Województwa Warmińsko-Mazurskiego

W dniach 21-23 listopada 2022 r. Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli zorganizowało wizytę studyjną rektorów uczelni wyższych z Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

W składzie delegacji, na której czele stał Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego – Gustaw Marek Brzezina, byli:

- Agnieszka Górka – Rektor OSW,
- Wojciech Jurkiewicz – Dziekan OSW,
- Jarosław Niedojadło – Rektor ANS,
- Agnieszka Choromańska – Dziekan WSPol w Szczytnie,
- Mariusz Piskula – Dyrektor IRZiBŻ PAN,
- Magdalena Trojanowska – Starszy Specjalista IRZiBŻ PAN.

Goście odbyli spotkania w Biurze Promocji Nauki „PolSCA” Polskiej Akademii Nauk w Brukseli, podczas którego dr Tomasz Poprawka – Dyrektor Biura „PolSCA” przedstawił możliwości współpracy uczelni wyższych i jednostek badawczych z Biurem w Brukseli w kontekście Horyzontu Europa.

Następnie delegacja spotkała się z Karoliną Dutkiewicz-Garcia – doradcą politycznym oraz Maciejem Woszczykiem w siedzibie NCBR/BSP. Tematem spotkania były działania Biura Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w zakresie badań i innowacji oraz możliwości współpracy z uczelniami wyższymi. W sesji popołudniowej delegacja spotkała się z Dominikiem Sobczakiem – Wicedyrektorem Wydziału w Dyrekcji Generalnej ds. Badań i innowacji oraz Agatą Janaszczyk – Radcą, Samodzielne Stanowisko ds. Badań i Innowacji, SP RP w Brukseli. Rozmawiano na temat tego, w jaki sposób polskie uczelnie mogą bardziej skorzystać z możliwości, jakie daje Program Horyzont Europa. Dodatkowo w kolacji udział wzięła Łucja Pawłowska – inspektor Szkół Europejskich z ramienia Polski, która podczas rozmów nieformalnych przedstawiła propozycję edukacji nauczycieli w kierunku nauczania w szkołach międzynarodowych.



Zdjęcie: <https://www.wspol.edu.pl/g/aktualnosci/1802-wizyta-studyjna-przedstawiceli-uczelni-wyzszych-oraz-instytucji-badawczo-naukowych-w-brukseli>





## Pokaz filmu „Wyzwanie”

Z inicjatywy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz we współpracy Biura Regionalnego w Brukseli oraz Instytutu Polskiego w Brukseli w stolicy Królestwa Belgii 30 listopada 2022 r. odbył się pokaz filmu pt. „Wyzwanie” w reżyserii Macieja Dutkiewicza, którego koproducentem jest TFP Dom Produkcyjny Zygmunta Solorza właściciela POLSAT-u. Film otrzymał dofinansowanie z Warmińsko-Mazurskiego Funduszu Filmowego.

W brukselskiej premierze filmu i spotkaniu po projekcji z odtwórcami głównych ról Aleksandrą Popławska i Rafałem Królikowskim udział wzięli pracownicy instytucji unijnych, polskich Biur Regionalnych oraz belgijska Polonia. W wydarzeniu udział wzięło ok. 80 osób.

**CHALLENGE**  
DIRECTED BY MACIEJ DUTKIEWICZ

**Programme:**

- 18.30 – Registration
- 19.00 – Film screening (PL with EN st)
- 20.30 – Discussion with Rafał Królikowski, Aleksandra Popławska and Gustaw Marek Brzezina. Moderated by Bogumił Osiński.
- 21.00 – Reception

Please register: [m.wasilenko@warmia.mazury.pl](mailto:m.wasilenko@warmia.mazury.pl)  
by 25th November, 2022.

Marshal of the Warmińsko-Mazurskie Voivodeship  
Gustaw Marek Brzezina

POLISH INSTITUTE BRUSSELS

### GUSTAW MAREK BRZEZIN

Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego:

*Po dwuletniej przerwie spowodowanej pandemią wracamy do idei prezentacji filmów, których produkcję finansowo wspiera Samorząd Województwa. W roku 2019 pokazaliśmy Państwu uhonorowaną wieloma nagrodami w kraju i za granicą CICHĄ NOC Piotra Domalewskiego. To był ciemny, ale także ważny i wymowny obraz polskiej rzeczywistości. Dziś przywozimy Państwu też film poruszający, łączący wątki kryminalne z obyczajowymi, trzymający w napięciu, ale co pragnę szczególnie podkreślić, ukazujący uroki i piękno naszej warmińsko-mazurskiej krainy. Spośród 20 dni zdjęciowych, 14 dni ekipa spędziła u nas. Cieszę się z tego, że takie filmy powstają, a my wspieramy ich realizację finansowo i organizacyjnie.*

Potwierdzeniem słów Marszałka Brzezina było bardzo ciepłe przyjęcie filmu. Już w trakcie projekcji publiczność reagowała spontanicznie. Po pokazie widzowie pozostali na miejscach, by wziąć udział w rozmowie na temat filmu. Prowadzący spotkanie Bogumił Osiński, szef Warmińsko-Mazurskiego Funduszu Filmowego, zaprosił na scenę: Aleksandrę Popławską – aktorkę filmową, telewizyjną i reżyserkę teatralną, Rafała Królikowskiego – aktora filmowego, telewizyjnego i teatralnego oraz Marszałka Gustawa Marka Brzezina.

Aktorzy opowiadali o tym, jak trafili do filmu Macieja Dutkiewicza, podkreślali wagę i znaczenie dobrego scenariusza (Arkadiusz Borowik, Maciej Dutkiewicz), a także współpracę z resztą ekipy aktorskiej (Eryk Lubos, Andrzej Grabowski, Katarzyna Dąbrowska oraz troje aktorów z Olsztyna: Joanna Fertacz, Artur Steranko i Jarosław Borodziuk). Odpowiadali na pytania publiczności dotyczące zarówno konstrukcji psychologicznej granych postaci, ale i spraw o wiele prostszych, jak np. konsumpcji na planie filmowym. Ulubionym daniem grającej komendantkę Policji w Morągu Katarzyny Dąbrowskiej jest golonka. Aleksandra Popławska, która mogła zagrać tę rolę wybrała inną, by nie ulec pokusie „obżarstwa”.



Zdjęcie: <https://warmia.mazury.pl/kultura/aktualnosci/8078-pokaz-filmu-wyzwanie-w-brukseli>

Nie zabrakło też wątków dotyczących współczesnego kina, które po pandemii bardzo się zmieniło. Nastąpiła pokoleniowa zmiana. Do głosu doszli nowi, młodzi twórcy, ale nie ma niestety nowych tematów, bo ci młodzi twórcy wchodzą w istniejące już ramy tematyczne.

*To bardzo ważne, że następuje taka zmiana. Kiedyś debiutantami byli bardzo dojrzaלי wiekowo twórcy, dziś to się zmienia, kino stwarza szansę szybszego zawodowego zaistnienia młodym reżyserom. Ale bardzo ważne jest to, o czym chcę opowiadać – podkreśliła ALEKSANDRA POPLAWSKA.*

Marszałek **GUSTAW MAREK BRZEZIN** w nawiązaniu do tej wypowiedzi stwierdził: *Nasz Fundusz Filmowy daje szansę młodym twórcom. W wyniku siedmiu konkursów dofinansowaliśmy 35 filmów (12 fabularnych, 20 dokumentalnych i 3 animowane). Wśród nich jest 12 debiutów. To u nas zadebiutowali m.in. Piotr Domalewski, Małgorzata Imielska, Edyta Wróblewska, Adam Błaszczok, Maciej Miller oraz Tomasz Żółtowski.*

Odpowiadając na gratulacje płynące od widzów oglądających „Wyzwanie” Marszałek Województwa powiedział: *Jesteśmy regionem wyjątkowym i unikatowym pod względem tego, co stworzyła zarówno natura (lasy i jeziora), jak i człowiek: budowle sakralne, dwory, pałace, małe miejscowości z wybrukowanymi uliczkami i jezdniami, tak jakby czas się w nich zatrzymał. Jesteśmy regionem bardzo często odwiedzanym przez filmowców. Tak było przed laty, gdy swoje pierwsze filmy kręcili Tadeusz Konwicki („Zaduszki”), Roman Polański („Nóż w wodzie”), tak jest i dzisiaj. Nie miałem wątpliwości, by w 2017 roku powołać do życia Warmińsko-Mazurski Fundusz Filmowy. Dofinansowywanie filmów traktujemy nie jako wydatek, a promocję i inwestycję również pod względem gospodarczym. Filmowi producenci pozostawiają u nas więcej pieniędzy, niż otrzymają w ramach finansowego wsparcia. A przeznaczaliśmy na to w sumie niemalą kwotę, bo 5 milionów 200 tysięcy złotych.*





## „iWATERMAP – plan dla lokalnych systemów ekoinnowacji”

15 listopada 2022 r. odbyła się konferencja „iWATERMAP – a blueprint for place-based innovation ecosystems” („iWATERMAP – plan dla lokalnych systemów ekoinnowacji”) z udziałem przedstawicieli Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Prezydencji Czeskiej oraz wybranych regionów europejskich.

iWATERMAP to realizowany do maja 2023 r. projekt międzyregionalnej współpracy na rzecz poprawy polityki innowacji w sektorze wodnym oraz rozwoju mas krytycznych ekosystemów innowacji w sektorze technologii wodnych (m.in. problemy niedoboru wody, wydajności, wykorzystania wody w sektorze przemysłu, odzyskiwania wody ze ścieków, oczyszczania ścieków).

Projekt oparto o 3 plany działania dla maksymalizacji skutków w następujących obszarach:

- zwiększenie masy krytycznej ekosystemu innowacji wodnych;
- rozwój talentów i szkolenia w zakresie umiejętności;
- współpraca międzyregionalna.

Wskazuje się, że wymienione obszary są w dużym stopniu zbieżne z przewodnimi inicjatywami numer 3 i 4 Nowego Europejskiego Planu na rzecz Innowacji (NEIA).

Inicjatywa przewodnia numer 3 „**Przyspieszenie i wzmocnienie innowacji w europejskich ekosystemach innowacji w całej UE oraz zajęcie się przepaścią innowacyjną**”. Inicjatywa ma na celu wspieranie tworzenia i łączenia regionalnych dolin innowacji oraz pomoc państwom członkowskim we wspieraniu innowacji w regionach poprzez wykorzystanie polityki spójności i Programu Horyzont Europa.

Wskazywane problemy w ramach inicjatywy przewodniej numer 3:

- zwiększająca się międzyregionalna przepaść innowacyjna;
- brak optymalizacji absorpcji innowacji i technologii, w tym poprzez powiązania międzyregionalne;
- pomimo istniejących struktur i usług, złożony i rozdrobniony europejski ekosystem innowacji



utrudnia innowatorom wykorzystanie wsparcia i możliwości;

- niewykorzystany potencjał regionalnych ekosystemów innowacji.

Inicjatywa przewodnia numer 4 „**Wspieranie, przyciąganie i zatrzymywanie talentów związanych z głębokimi technologiami**”.

Wskazywane problemy w ramach inicjatywy przewodniej numer 4:

- wykwalifikowani naukowcy przenoszą się z Europy do USA, co stawia Europę w niekorzystnej sytuacji w kontekście wyścigu o zdobywanie i zatrzymywanie talentów;
- zmniejszająca się liczba ludności Unii Europejskiej w wieku produkcyjnym (zmiany demograficzne);
- wysoka koncentracja wykwalifikowanej kadry w głównych miastach państw członkowskich Unii Europejskiej, prowadząca do dysproporcji między potrzebami gospodarki a dostępnością talentów;
- brak jednakowej dostępności sieci szkoleniowych i sieci przedsiębiorczości.

Działania w ramach „wideningu”, koncentrujące się na rozwiązaniu przepaści innowacyjnej:

- Inicjatywa Doskonałości (Excellence Initiative) na rzecz zwiększania doskonałości w instytucjach szkolnictwa wyższego z krajów wideningowych.
- Talenty ERA (ERA Talents) na rzecz zwiększenia przepływu wiedzy.
- Ośrodki doskonałości (Excellence hubs) na rzecz rozwoju lokalnych ekosystemów innowacji.
- Instrument „hop-on” („hop-on” Facility) na rzecz poszerzania sieci.





- Wzmocnienie sieci Krajowych Punktów Kontaktowych dla poprawy ilości i jakości wniosków.

Wskazuje się, że w Programie Prac na lata 2023-2024 („Poszerzanie uczestnictwa oraz wzmocnianie Europejskiej Przestrzeni Badawczej”) planuje się ogłoszenie konkursu (CSA), którego celem będzie podnoszenie doskonałości w nauce oraz tworzeniu wartości na uczelniach, a także zwiększenie globalnej widoczności i konkurencyjności (konkurencyjne wsparcie dla integracyjnych sojuszy uczelni na rzecz wspólnego programu badań naukowych i innowacji, wdrażanie Agendy Polityki Europejskiej Przestrzeni Badawczej, m.in. atrakcyjne kariery, transformacja cyfrowa, dzielenie się zasobami i infrastrukturą, 20% budżetu z przeznaczeniem na działania badawcze, nacisk na kraje wideningowe). W ramach konkursu przewidywany budżet wynosi 54 mln euro (przewiduje się dofinansowanie 10-20 projektów). Zamknięcie konkursu – wiosna 2023 r.

5 lipca 2022 r. Komisja Europejska wydała wytyczne dotyczące synergii Programu Horyzont Europa z Polityką Spójności. Podkreślono, że w najbliższym czasie ma zostać uruchomiona sieć i wspólnota ds. spójności, w ramach której każde państwo członkowskie będzie miało przedstawiciela ds. spójności oraz przedstawiciela ds. badań naukowych. Wspólnota będzie działać na rzecz dialogu z Komisją Europejską oraz wymiany praktyk między krajami UE. Inicjatywa zostanie powołana w ramach Forum ERA.

Omówione nowości dla synergii:

#### Seal of Excellence (Pieczęć Doskonałości) – nowości i wdrażanie

- Obejmuje szereg doskonałych projektów badawczo-innowacyjnych wskazanych do finansowania.
- Pozwala na wykorzystanie mechanizmów Programu Horyzont Europa oraz wpływu gospodarczego na poziomie regionalnym.
- Projekty mogą otrzymać bezpośrednio, z pominięciem ponownej oceny jakościowej, finansowanie z EFRR lub EFS+ na zasadach Rozporządzenia w Sprawie Wspólnych Przepisów (CPR), tj. jedynie sprawdzenie określonych kryteriów kwalifikowalności, wkładu w realizację celów programu, priorytetów inteligentnej specjalizacji, wykonal-

ności finansowej, czyli kwestie nieobjęte Pieczęcią Doskonałości.

- Zmiana ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych (art. 25a GBER) pozwala, pod pewnymi warunkami, na zwolnienie takiego wsparcia z obowiązku zgłoszenia pomocy państwa. Instytucje Zarządzające mogą stosować do tych operacji kategorie, maksymalne kwoty i metody kalkulacji kosztów kwalifikowalnych ustalone w ramach Programu Horyzont Europa.

#### Partnerstwa – nowości i wdrażanie

- EFRR można uznać za wkład państwa członkowskiego w partnerstwa europejskie, pod warunkiem przestrzegania odpowiednich przepisów CPR oraz przepisów dotyczących poszczególnych funduszy.
- Organy wdrażające partnerstwo muszą być wyznaczone jako Instytucje Pośredniczące EFRR (CPR).
- Instytucje Zarządzające mogą zdecydować o udzieleniu wsparcia bezpośrednio operacjom wybranym w ramach partnerstwa (CPR).
- Uwaga: Określone kroki administracyjne pozwalają na spełnienie wymogu unikania podwójnego deklarowania kosztów (więcej informacji w wytycznych dotyczących synergii – finansowanie skumulowane).

#### Możliwość przesunięcia

- Zwalnia regionalne Instytucje Zarządzające z tworzenia pełnego systemu administracyjnego do oceny i śledzenia projektów.
- Dobrowolne przekazanie alokacji w ramach Polityki Spójności
  - Państwa członkowskie mogą wnioskować o przeniesienie do 5% środków z ich programu do Programu Horyzont Europa.
  - Przesunięte środki mogą dotyczyć wyłącznie przyszłych zobowiązań budżetowych, a odpowiedni program EFRR musi zostać zmieniony, w tym także jego plan finansowy.
  - Inwestycje muszą przynosić korzyści przekazującemu państwu członkowskiemu/regionowi.
  - Komisja Europejska może sprzeciwić się wnioskowi o przesunięcie, jeżeli osiągnięcie celów programu EFRR byłoby zagrożone.
  - Do przekazywanych kwot zastosowanie mają zasady przyjmującego Funduszu/Instrumentu UE.



- Przesunięcie wsteczne – w przypadku gdy Komisja Europejska nie podejmie zobowiązania prawnego w ramach Programu Horyzont Europa do 31 sierpnia n+1, odpowiednie niewykorzystane zasoby mogą zostać przesunięte z powrotem do programów objętych Rozporządzeniem w sprawie Wspólnych Przepisów.
- Podkreślono ponadto, że w zakresie wspierania innowacji obecne działania Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej ds. Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa koncentrują się na łączeniu pomysłów badawczych z wpływem rynku oraz wspieraniu MŚP i start-upów w zakresie innowacyjnych projektów skupionych na niebieskiej gospodarce.
- Wskazuje się, że S3 ma kluczowe znaczenie dla tworzenia w regionach innowacyjnych partnerstw na rzecz osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, poprzez łączenie zrównoważonego środowiska, rozwoju gospodarczego i społecznego.
- Badane są synergie i możliwości skorzystania przez regiony z różnych ram finansowych, obejmujące m.in. programy krajowe i regionalne programy operacyjne, BlueInvest I, BlueInvest II (dedykowane sektorowi prywatnemu, w szczególności MŚP), InvestEU oraz finansowanie EBI/EFI, Instrument I3, INTERREG, LIFE.
- Międzyregionalna platforma współpracy w zakresie zrównoważonej niebieskiej gospodarki – interaktywne środowisko na rzecz wspierania realizacji S3 poprzez współpracę i międzyregionalne partnerstwa oraz promowania innowacji i inwestycji w partnerstwa międzyregionalne i łańcuchy wartości.

### **INTERREG Europe 2021-2027**

- Budżet programu na lata 2021-2027 to 379 mln euro.
- Nowości:
  - ustanowiono jeden przekrojowy priorytet – budowanie potencjału („capacity building”),
  - zwiększona elastyczność w zakresie działań pilotażowych (możliwa realizacja od początku trwania projektu),
  - czas trwania: 4 lata (3 lata w fazie podstawowej, 1 rok w fazie uzupełniającej),
  - rezultaty muszą zostać osiągnięte przed

końcem fazy podstawowej; brak planu działania (z wyjątkiem regionów, które nie osiągnęły poprawy polityki w ciągu 3 lat).

- W ramach priorytetu przekrojowego wydzielono 6 obszarów tematycznych (Smart, Green, Connected, Social, Citizens, Governance).
- 80% budżetu ma zostać przeznaczone na inwestycje w obszary: Smart, Green, Social.
- Drugie zaproszenie do składania wniosków ma zostać uruchomione 15 marca 2023 r. (zamknięcie zaproszenia – 9 czerwca 2023 r.).

### **Partnerstwo Water4All**

- Możliwości współpracy:
  - składanie wniosków w ramach konkursów (raz do roku),
  - poszerzenie konsorcjum możliwe na etapie II Umowy Grantowej (2024 r.) dla takich podmiotów, jak władze lokalne, sieci unijne, sieci regionalne/krajowe, organizacje prowadzące badania naukowe, właściwe ministerstwa i agencje.
  - status obserwatora (udział w niektórych działaniach na zasadach dobrowolności, bez finansowania UE oraz związanych z nim zobowiązań umownych, lista partnerów mających status obserwatora jest co roku aktualizowana).
- W październiku 2022 r. opublikowano Strategiczny Program Badań i Innowacji na lata 2022-2025.

### **Stale Przedstawicielstwo Republiki Czeskiej w Brukseli – Priorytety Czeskiej Prezydencji w zakresie badań i innowacji, w tym infrastruktura technologiczna**

- Priorytety Czeskiej Prezydencji dotyczą synergii w finansowaniu badań i innowacji w Europie oraz ekosystemu europejskiej infrastruktury.
- Deklaracja Praska w sprawie synergii w finansowaniu badań i innowacji w Europie, w której poruszono kwestie infrastruktur badawczych, Polityki Spójności UE, Partnerstw Europejskich oraz Misji UE, a także innowacji.
- W obszarze infrastruktur badawczych wskazano dwa istotne elementy:
  - Konkluzje Rady w sprawie infrastruktur badawczych (podkreślono m.in. ich istotną rolę w czasach kryzysu, kluczowe znaczenie ich długoterminowego zrównoważenia, rolę w zarządzaniu danymi naukowymi i trans-



formacji cyfrowej oraz rolę infrastruktury technologicznej jako integralnej części ekosystemu infrastrukturalnego).

- Deklarację z Brna, w której podkreślono m.in. kluczową rolę infrastruktur badawczych w procesach tworzenia polityki oraz w strategiach krajowych i regionalnych.
- Podkreślono, że w najbliższym czasie zostaną przyjęte:
  - Konkluzje Rady w sprawie infrastruktury badawczych.
  - Konkluzje Rady w sprawie Nowego Europejskiego Planu na rzecz Innowacji.
  - Zalecenie Rady w sprawie zasad przewodnich w odniesieniu do waloryzacji wiedzy.
  - Będą kontynuowane prace nad Europejską Ustawą o chipach (European Chips Act).

### **Kraj Południowomorawski, Czechy**

- Wskazano na następujące problemy dotyczące zarządzania sektorem wody:
  - brak profesjonalistów w dziedzinie gospodarki wodnej,
  - niski prestiż sektora wodnego i jego wysoki poziom trudności.
  - niskie wsparcie polityczne w tym obszarze,
  - nieufność, wysoka rywalizacja w biznesie (niski poziom systematycznej współpracy),
  - niska lub żadna zdolność firm prywatnych do finansowania projektów B+R,
  - niezdolność firm prywatnych do współfinansowania projektów wspieranych przez państwowe agencje,
  - brak zdolności naukowców do przenoszenia wyników badań teoretycznych do praktyki.
- Podkreślono, że prowadzone są prace nad utworzeniem nowego centrum eksperckiego (Brno), które będzie prowadzić działania na rzecz opracowania rozwiązań dla wskazanych wyzwań. Centrum ma docelowo objąć rolę lidera w Europie Środkowej oraz stworzyć klastery ekspertów i instytucji edukacyjnych, które będą wspólnie rozwijać strategie edukacyjne w zakresie rozwiązań dla przyszłych problemów związanych z zanieczyszczeniem wód.
- W marcu 2023 r. planowane jest w Czechach wydarzenie „EXPO Water in the Landscape”, którego celem będzie zwiększenie zainteresowania studiami oraz zatrudnieniem w branży gospodarki wodnej.

### **Uniwersytet Techniczny w Rydze (Łotwa)**

- Wskazano następujące kwestie i problemy w obszarze budowania ekosystemu innowacji:
  - brak długoterminowego zaangażowania w innowację,
  - sporadyczna i niesystematyczna współpraca między sektorami,
  - niewystarczająca kadra zaangażowana w prace w sektorze wody,
  - niewystarczająca świadomość o potencjale innowacyjnym wiedzy na uniwersytetach,
  - należy wzmacniać związki z przemysłem,
  - należy wykorzystać potencjał umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego,
  - należy poprawić potencjał nauczycieli w edukacji zawodowej.
- Prace skupiają się na 4 głównych działaniach:
  - mapowanie ekosystemu,
  - łączenie interesariuszy (np. poprzez ścisłą współpracę uniwersytetów z organizacją klastrów, zaangażowanie szkół średnich w zwiększanie zainteresowania sektorem wodnym wśród uczniów, działania na rzecz ustanowienia klastrów działających w obszarze czystych technologii głównym motorem współpracy z przemysłem),
  - kształcenie kadry nauczycielskiej oraz profesjonalistów,
  - podnoszenie świadomości.

### **Region Kreta (Grecja)**

Działania regionu podjęte zgodnie z Planem Działań iWATERMAP:

- Rozwój synergii pomiędzy sektorem prywatnym i publicznym a instytucjami akademickimi, obejmujący zarządzanie sieciami nawadniającymi, monitorowanie zaopatrzenia w wodę do nawadniania, rozwój masy krytycznej.
- Warsztaty dla kadry kierowniczej miejskich przedsiębiorstw wodociągowych i kanalizacyjnych, działania na rzecz uczenia się przez całe życie skierowane do absolwentów uniwersytetów dziedzin właściwych dla zarządzania zasobami wodnymi oraz do pracowników sektora wodno-ściekowego, działania edukacyjne w zakresie planowania w gospodarowaniu wodami.





## Region Murcja (Hiszpania)

Plan działań na lata 2021-2023:

- poprawa masy krytycznej (voucher na innowacje w zakresie zrównoważonego rozwoju biznesu, prowadzenie obliczeń dotyczących śladu wodnego), obszar transferu technologii – woda w przemyśle spożywczym, nadzór technologiczny;
- doskonalenie kapitału ludzkiego poprzez szkolenia i edukację – sesje dotyczące zrównoważonego rozwoju i gospodarki cyrkularnej.

## Region Północno-Wschodni (Rumunia)

Omówiono plan wdrożenia Regionalnego Planu Działań, który zakłada zwiększenie liczby przedsiębiorstw i organizacji regionalnych zaangażowanych w innowacje, zwiększenie liczby miejsc pracy i przyciąganie ekspertów w sektorze wody oraz innych obszarach z nią związanych (energetyka, rolnictwo, przemysł spożywczy, cyfryzacja, klimat), wzmocnienie współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej, a także rozwój regionu w kontekście inteligentnych rozwiązań w zakresie zarządzania wodą.

- Planowane działania:
  - wzmocnienie współpracy pomiędzy regionalnymi podmiotami poprzez inicjowanie i aktywizowanie grup działania oraz stymulowanie i wspieranie ich w celu zwiększenia zdolności do wprowadzania innowacji i skutecznego ubiegania się o finansowanie w ramach przyszłych programów finansowania, poprzez wzmocnienie regionalnego ekosystemu innowacji za pośrednictwem dedykowanych grup działania (zielona infrastruktura, cyfryzacja, gospodarka cyrkularna),
  - wsparcie regionalnych interesariuszy w składaniu wniosków projektowych,
  - działania na rzecz środowiska (innowacyjne rozwiązania dla efektywności wody, technologie oczyszczania wody i ścieków, technologie odzysku i ponownego wykorzystania/recyklingu ścieków, systemy monitorowania i kontroli jakości wody, obróbka osadów i odzysk).

## Region Północny (Portugalia)

- Podkreślono następujące problemy:
  - brak zmian strukturalnych w RIS,
  - niewystarczające inwestycje włączające badania i rozwój,

- nisko wykwalifikowana kadra,
- zredukowane powiązania systemu nauki i biznesu,
- niska ekonomiczna wycena wiedzy.

- Żywność i Systemy Środowiskowe – jeden z priorytetów S3 (2021-2027), który definiuje silny potencjał rolniczy regionu w połączeniu z umiejętnościami naukowymi, technologią i biznesem, które są zdolne do promowania sektora rolno-spożywczego i leśnego.
- Wskazuje się, że w okresie 2021-2027 zostanie zwiększony nacisk na rozwój kapitału ludzkiego, jako elementu procesu inteligentnej specjalizacji w ramach celu szczegółowego EFRR „Umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, przemian przemysłowych i przedsiębiorczości”.

Ponadto w trakcie spotkania przedstawiono następujące projekty:

- Agro2Circular – projekt dedykowany zwiększeniu recyklingu odpadów rolno-spożywczych.
- PoVE Water – projekt pilotażowy oparty na istniejących i pojawiających się kompetencjach i potrzebach zawodowych w sektorze wody.
- Water Smart Territories – partnerstwo na rzecz wzmocnienia potencjału innowacyjnego regionów wspierające klastry w regionalnych ekosystemach poprzez inwestycje oparte na technologiach i infrastrukturze ukierunkowanych na zrównoważoną gospodarkę wodną.
- Inno-EUt+ – projekt na rzecz zwiększenia zdolności przedsiębiorczych nowego sojuszu europejskich uniwersytetów.
- ViviMag – projekt na rzecz zwiększania skali innowacyjnej technologii separacji magnetycznej w celu odzyskania żelazo-fosforanowego minerału wiwianitu z przefermentowanych osadów ściekowych.
- PREP4BLUE – projekt ukierunkowany na stworzenie podstaw do współtworzenia oraz wdrażania badań i innowacji wymaganych do osiągnięcia celów Misji na rzecz zdrowych oceanów, mórz, wód przybrzeżnych i śródlądowych.
- AquaSPICE – projekt ukierunkowany na zmniejszenie zapotrzebowania na wodę przemysłową i jej strat, uzdatnianie i recykling wody, a także wykorzystanie alternatywnych źródeł tego zasobu.
- WaterCampus – innowacyjny ekosystem zbudowany wokół sektora wody.



## EIT HEI Initiative – inicjatywa na rzecz szkolnictwa wyższego

28 listopada 2022 r. odbyło się webinarium „**EIT HEI Initiative – inicjatywa na rzecz szkolnictwa wyższego**” zorganizowana z inicjatywy NCBR/Biura Business & Science Poland w Brukseli.

- EIT HEI Initiative koordynowana jest przez EIT Raw Materials.
- Inicjatywa EIT HEI ma przyczynić się do stworzenia systemowego wpływu poprzez zaangażowanie ponad 500 instytucji szkolnictwa wyższego na poziomie instytucjonalnym (wzmocnienie przedsiębiorczości, zdolności innowacyjnych, wzmocnienie integracji z ekosystemami innowacji).
- Instytucje szkolnictwa wyższego mają stać się liderem innowacji na rzecz budowy ekologicznego, cyfrowego i integracyjnego społeczeństwa.

### Trzecie ogłoszenie konkursowe

- Otwarte od 8 listopada 2022 r. do 28 lutego 2023 r.
- W ramach konkursu planuje się dofinansować 16 projektów (1 projekt – do 750 000 euro).
- Czas trwania finansowania wynosi 15 miesięcy (maj 2023 r. – lipiec 2024 r.).

- Projekty składają się z dwóch etapów:
  - Etap 1 (czas trwania: 7 miesięcy, od 1 maja 2023 r. do 30 listopada 2023 r.). Budżet etapu może wynosić do 350 000 euro. Większość tego budżetu musi być przypisana do tych uczelni, które nie są partnerem żadnej ze wspólnot EIT. Realizacja etapu 1 nie stanowi gwarancji zakwalifikowania się do etapu 2 (wymagana pozytywna ocena ewaluatorów). Wyniki ewaluacji mają być znane w styczniu 2024 r.
  - Etap 2 (czas trwania: 6,5 miesiąca, od 15 stycznia 2024 r. do 31 lipca 2024 r.). Budżet etapu może wynosić do 400 000 euro. Większość budżetu w tej fazie musi być przypisana do tych uczelni, które nie są partnerem żadnej ze wspólnot EIT.
- Zaproszenie koncentruje się na rozwoju talentów w dziedzinie deep-tech w instytucjach szkolnictwa wyższego, w powiązaniu z inicjatywą Nowego Europejskiego Planu na rzecz Innowacji, dotyczącej rozwoju talentów w tym obszarze.
- Wybrane projekty będą rozwijać lub tworzyć programy szkoleniowe w dziedzinie deep-tech, a także inne działania wspierające talenty w tym obszarze.

**EIT HEI INITIATIVE**  
**Inicjatywa na rzecz szkolnictwa wyższego**

Budowanie potencjału innowacyjnego  
w szkolnictwie wyższym we współpracy z MŚP

poniedziałek, 28 listopada, godz. 10.00 – 12.00

**WEBINAR**

**NCBR**  
Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

**NCBR**  
Krajowy Punkt Kontaktowy  
Programów Badawczych UE

**eit** | European Institute of  
Innovation & Technology

**BSP**  
BUSINESS & SCIENCE  
POLAND



### Conversation Starter

W ramach trzeciego naboru wniosków udostępniona została platforma Conversation Starter, która ma ułatwić znalezienie podmiotów, które w największym stopniu wpisują się w propozycję projektu uczelni.

### Kryteria kwalifikowalności

- Podmioty i kraje kwalifikujące się do składania wniosków – instytucje szkolnictwa wyższego (jedna z nich musi być partnerem Wspólnot Wiedzy i Innowacji), instytucje badawcze, publiczne lub prywatne małe, średnie i duże przedsiębiorstwa, władze publiczne na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym, organizacje lub stowarzyszenia pośredniczące reprezentujące instytucje szkolnictwa wyższego, kraje kwalifikujące się do udziału w Programie Horyzont Europa.
- Członkowie konsorcjum muszą mieć siedzibę w kraju kwalifikującym się do Programu Horyzont Europa.

### Konsorcjum projektowe

- Konsorcjum projektowe musi składać się z minimum czterech organizacji.
- Nie ma maksymalnej liczby partnerów.
- W skład konsorcjum muszą wejść minimum 3 uczelnie z 3 różnych krajów, przy czym:
  - jedna z uczelni musi być wnioskodawcą/koordynatorem,
  - minimum dwie inne uczelnie w konsorcjum muszą być pełnoprawnymi partnerami,
  - minimum jedna uczelnia powinna być istniejącym partnerem Wspólnot Wiedzy i Innowacji EIT,
  - większość uczelni nie może być partnerami Wspólnot Wiedzy i Innowacji EIT,
  - jedna z uczelni musi być „nowym” partnerem (nie uczestniczącym w projekcie kohorty 1 lub 2),
  - w skład konsorcjum musi wejść minimum jeden podmiot, taki jak np. władze regionalne/terytorialne, organizacje kształcenia i szkolenia zawodowego (VET), MŚP, start-upy.
- Zaleca się, aby w procesie tworzenia aplikacji konsorcjum konsultowało się z właściwymi władzami regionalnymi/terytorialnymi.

- W konsorcjum występują dwa typy partnerów – pełen (ma przypisany budżet, zadania, podpisuje umowę projektową, otrzymuje dofinansowanie) oraz stowarzyszony (nie otrzymuje finansowania, nie podpisuje umowy projektowej, współpracuje z konsorcjum na zasadach wolontariatu).
- Uwaga: ta sama organizacja nie może aplikować jednocześnie w ramach dwóch różnych konsorcjów (tj. nie może być partnerem w dwóch konsorcjach, które składają wnioski). We wskazanej sytuacji następuje automatyczne wykluczenie drugiego, co do kolejności złożonego wniosku przez jedno z konsorcjów, w których uczestniczy ten sam podmiot, co skutkuje odrzuceniem wniosku, a tym samym całego konsorcjum.

### Zaangażowanie

Wymaga się pisemnego zaangażowania najwyższego kierownictwa i dziekanów/kierowników wydziałów. Minimum dwa wydziały lub dwie katedry na każdej uczelni muszą być zaangażowane w złożenie wniosku i w realizację wybranych projektów uczelni.

### HEInnovate

- Należy przeprowadzić samoocenę z użyciem narzędzia HEInnovate w celu wyboru właściwych działań. Uczelnie wyższe muszą dostarczyć potwierdzenie jego wykorzystania (wyniki samooceny należy pobrać i dołączyć do wniosku).
- Wszystkie uczelnie uczestniczące w projekcie muszą przeprowadzić samoocenę (jako grupa/indywidualnie).
- Partnerzy kohorty 1 lub 2 powinni ponownie wykorzystać HEInnovate jako narzędzie orientacyjne w odniesieniu do dotychczasowych zmian/sukcesów, jak i obszarów wymagających doskonalenia.

### Plan Działania w Zakresie Wizji Innowacji (Innovation Vision Action Plan – IVAP)

- Plan należy złożyć dla konsorcjum i uczelni w ramach wniosku.
- W planie przyjmuje się długoterminowe podejście (do roku 2030) do innowacji oraz zdolności przedsiębiorczych.





- Plan ma wskazywać, w jaki sposób uczelnie będą angażować się i przyczyniać do wzmocnienia regionalnych ekosystemów innowacji.
  - Podstawą planu są wyniki samooceny z użyciem HEInnovate (nie ma szablonu IVAP – odpowiedzi udzielone przez wnioskodawców na pytania zawarte we wniosku łącznie generują plan).
  - Plan ma wykazać wkład w realizację celów strategicznych co najmniej dwóch Wspólnot Wiedzy i Innowacji EIT.
- Ponadto w ramach webinarium przedstawiono:
- Projekt RiEcoLab – dedykowany pracom nad innowacyjnymi sposobami prowadzenia prac badawczo-rozwojowych na uniwersytetach w celu zapewnienia natychmiastowej komercjalizacji i zaangażowania wewnętrznych interesariuszy (pracowników akademickich, nieakademickich, studentów).
  - Polskim partnerem i liderem konsorcjum projektu jest Uniwersytet Łódzki, którego celem w ramach RiEcoLab jest osiągnięcie pozycji wiodącego w Polsce ośrodka high-tech w obszarze postindustrialnych, regionalnych inteligentnych specjalizacji.
  - Projekt ETEIA Energy Transition Entrepreneurs in Action – dedykowany wsparciu instytucji szkolnictwa wyższego w zwiększaniu innowacyjności i potencjału przedsiębiorczości.
  - Polscy partnerzy konsorcjum to Akademia Górniczo-Hutnicza, Sieć Badawcza Łukasiewicz oraz NET New Energy Transfer.



# WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ

## „Inicjatywa Trójmorza – rok 2022 i perspektywy na przyszłość”

30 listopada 2022 r. w siedzibie Domu Polski Wschodniej w Brukseli odbyła się debata „Inicjatywa Trójmorza – rok 2022 i perspektywy na przyszłość”. W debacie udział wzięli prof. Zdzisław Krasnodębski, Poseł do Parlamentu Europejskiego, Sebastian Łukaszewicz, Wicemarszałek Województwa Podlaskiego oraz Maciej Stadejek, Zastępca Stałego Przedstawiciela RP przy UE. Moderatorem wydarzenia była Anna Maria Kaczmarek z Bussines & Science Poland.

Wicemarszałek Ewa Draus otwierając debatę w imieniu Marszałka Województwa Podkarpackiego – tegorocznego koordynatora prac DPW – zwróciła uwagę na to, jak ważnym projektem jest Inicjatywa Trójmorza.

Podczas debaty wiele czasu poświęcono roli Polski w ramach inicjatywy Trójmorza, która jest dziś zdominowana przez Polskę i jej interesy. Szczególnie widoczne jest to w czasie inwazji Rosji na Ukrainę, gdy działania trójmorskie na rzecz wschodniego sąsiada inspirowane są przede wszystkim przez Warszawę, chociaż przewodnictwo w Inicjatywie ma Łotwa. Najbliższe miesiące będą prawdopodobnie kluczowym okresem, który pokaże, czy Inicjatywa Trójmorza pozostanie inicjatywą dyplomatyczną, czy też może rozwinąć się w poważny, praktyczny projekt współpracy wschodzących krajów europejskich.



30 listopada z inicjatywy [Biuro Województwa Podlaskiego w Brukseli](#) w naszej siedzibie odbyła się debata „Inicjatywa Trójmorza - rok 2022 i perspektywy na przyszłość”. W debacie udział wzięli prof. Zdzisław Krasnodębski, Poseł do Parlamentu Europejskiego, Sebastian Łukaszewicz, Wicemarszałek Województwa Podlaskiego oraz Maciej Stadejek, Zastępca Stałego Przedstawiciela RP przy UE. Moderatorem wydarzenia była Anna Maria Kaczmarek z Bussines & Science Poland.

Więcej informacji... [Zobacz więcej](#)



### PROF. ZDZISŁAW KRASNODEBSKI

Posel do Parlamentu Europejskiego:

*Trójmorze to projekt, który balansuje w pewien sposób obecną sytuację geopolityczną. W kuluarach europejskich instytucji coraz częściej mówi się wprost o pewnych zmianach związanych z założeniami, na których opiera się Unia Europejska. Należy też mieć świadomość, że Trójmorze nie jest przeciwwagą dla Unii Europejskiej w jej obecnym kształcie, ale jej ważną częścią.*

Prof. Zdzisław Krasnodębski mówił też o zmieniającej się sytuacji geopolitycznej w Europie w związku z agresją Rosji na Ukrainę oraz roli w tym procesie Inicjatywy Trójmorza.



## MACIEJ STADEJEK

Zastępca Stałego Przedstawiciela RP przy Unii Europejskiej:

***My od zawsze uważaliśmy, że nasi wschodni sąsiedzi, którzy będą w stanie podjąć wysiłek reformatorski, będą mogli dołączyć do Unii Europejskiej. Wojna za naszą wschodnią granicą uruchomiła inną dynamikę w relacjach: Unia – Ukraina i Unia – Rosja. W czerwcu tego roku udało się coś, co nie było oczywiste nigdy wcześniej – rozpoczął się proces przystąpienia Ukrainy do Unii Europejskiej. Wejście Ukrainy do Unii domknie pewien projekt integracji kontynentu i da zastrzyk nowej energii całej Wspólnocie. Po drodze oczywiście czeka nas jeszcze proces odbudowy Ukrainy. Nie ulega wątpliwości, że państwo to będzie potrzebowało ogromnej pomocy, ale ta pomoc będzie także krokiem w kierunku przystąpienia do Unii. Tu jest szansa dla Trójmorza, bo celem Inicjatywy Trójmorza jest także pobudzenie rozwoju w tej części Europy.***

W związku z tym, że organizatorem spotkania był Dom Polski Wschodniej w Brukseli, który jest wspólnym przedstawicielstwem pięciu polskich samorządów w stolicy Unii Europejskiej, poruszony też został wątek samorządowego wymiaru inicjatywy Trójmorza, który w ostatnich latach zyskał na znaczeniu.

Inicjatorem samorządowego wymiaru Trójmorza jest Województwo Lubelskie, które wdraża projekt „Sieć Regionów Trójmorza – narzędzie współpracy samorządów Europy Środkowej”, którego partnerem jest Instytut Rozwoju Samorządu Terytorialnego Województwa Lubelskiego (IRST). Projekt wdrażany w okresie 15 maja 2022 r. – 15 grudnia 2022 r. finansowany (136 500 zł) jest z budżetu państwa w ramach konkursu Ministra Spraw Zagranicznych RP „Dyplomacja Publiczna 2022”.

Sebastian Łukaszewicz, Wicemarszałek Województwa Podlaskiego poinformował, że Województwo Podlaskie, podobnie jak i pozostałe województwa Polski Wschodniej podjęły stosowne uchwały w sprawie powołania Sieci Gospodarczej Regionów Trójmorza i wyraziły wolę podpisania Deklaracji Lubelskiej w sprawie powołania Sieci Gospodarczej Regionów Trójmorza.

W 2021 r. z inicjatywy Województwa Lubelskiego powołana została Sieć Regionów Trójmorza jako format bezpośredniej współpracy między samorządami z dwunastu państw Inicjatywy Trójmorza. Dotychczas deklarację przynależności do Sieci złożyło 20 regionów z 6 krajów, m.in. Polski, Słowacji, Litwy, Rumunii, Węgier i Ukrainy (jako partnerzy stowarzyszeni).





## „Integracja Ukrainy z Unią Europejską – Kontekst Euroregionów”

Proces integracji Ukrainy z Unią Europejską w kontekście zadań Euroregionów, a także konieczność współpracy regionalnej i transgranicznej w Europie Środkowo-Wschodniej wobec zmieniającej się sytuacji geopolitycznej – to tematyka konferencji, która odbyła się w Domu Polski Wschodniej w Brukseli w dniu 1 grudnia 2022 r.

Seminarium otworzył Jarosław Stawiarski, Marszałek Województwa Lubelskiego, który powitał gości i odniósł się do tematu konferencji:

*Ideą, która przyświecała nam przy organizacji dzisiejszego seminarium, było znalezienie odpowiedzi na zasadnicze pytania: jaką rolę mogą spełnić euroregiony w procesie integracji Ukrainy z Unią Europejską, jak ta współpraca ma wyglądać i w jaki sposób ma odpowiadać na wyzwania związane ze konsekwencjami bezprecedensowej agresji rosyjskiej na niepodległe państwo ukraińskie.*

**Dom Polski Wschodniej**  
w Brukseli

### Zaproszenie

Dom Polski Wschodniej w Brukseli  
wraz z Marszałkiem Województwa Lubelskiego  
Jarosławem Stawiarskim

Serdecznie zapraszają na Seminarium pt.

**INTEGRACJA UKRAINY Z UNIĄ EUROPEJSKĄ – KONTEKST EUROREGIONÓW**

1 grudnia 2022, 10:30 – 13:30

- 10:30 Oficjalne otwarcie
- 10:45 Proces integracji Ukrainy z Unią Europejską – kontekst współpracy regionalnej i transgranicznej
- 12:00 Funkcje i zadania euroregionów wobec wyzwań integracji Ukrainy z Unią Europejską

Logo partnerskie: Lubelskie, Podkarpackie, Lubuskie, Świętokrzyskie, Wielkopolskie

**STANDWITHUKRAINE**

Dom Polski Wschodniej, Avenue de Tervueren 48  
1040 Brussels, Belgium  
RSVP: [info@eastpoland.eu](mailto:info@eastpoland.eu)

W ramach dwóch paneli dyskusyjnych, zaproszeni goście opowiedzieli o tym, jak współpraca regionalna i transgraniczna wpływa na procesy przybliżające integrację Ukrainy z UE oraz jakie zadania czekają euroregiony w kontekście wyzwań akcesji Ukrainy do UE.

Panele dyskusyjne poprowadzili wybitni specjaliści: dr Jakub Olchowski z Katedry Bezpieczeństwa Międzynarodowego UMCS, Kierownik Zespołu Wschodniego w Instytucie Europy Środkowej w Lublinie oraz Andrzej Słodki – Szef Wspólnego Sekretariatu Technicznego Programu Współpracy Transgranicznej.



Wśród gości pierwszego panelu znaleźli się: Wsewołod Czencow – Szef Misji Ukrainy przy Unii Europejskiej oraz EURATOM, Maciej Stadejek – Zastępca Stałego Przedstawiciela RP przy Unii Europejskiej, Reprezentant RP w Komitecie Politycznym i Bezpieczeństwa, Władysław Ortyl – Marszałek Województwa Podkarpackiego, Pavel Branda – Przewodniczący Grupy Interregionalnej Komitetu Regionów ds. Współpracy Transgranicznej, oraz dr Tomasz Ostropolski – przedstawiciel Delegatury Unii Europejskiej w Kijowie.

Marszałek Ortyl zwrócił w swoim wystąpieniu uwagę na rodzącą się w Ukrainie samorządność i możliwość wsparcia tych procesów przez polskie samorządy:

*Między regionami i krajami w pewnym sensie występuje taka zdrowa konkurencja o tempo rozwoju. Dzisiaj, w tej trudnej sytuacji, w której jest Ukraina i w której jesteśmy także my, to co nazywa się jednością i solidarność, to jest nasz wielki wkład w zakończenie wojny oraz w ten przyszły proces odbudowy Ukrainy. Samorządy potwierdziły swoją aktywność i kompetencje w tej dramatycznej sytuacji i mogą być wykorzystywane w procesach, które będą związane z odbudową i integracją. Jednak w dalszym ciągu potrzebujemy tej współpracy z Ukrainą. Należy podkreślić, że w Ukrainie samorządność dopiero się rodzi, dlatego my ze swoimi doświadczeniami możemy tam trafić i przekazać swoje dobre praktyki.*

Z kolei Zastępca Stałego Przedstawiciela RP przy Unii Europejskiej, Reprezentant RP w Komitecie Politycznym i Bezpieczeństwa, Maciej Stadejek powiedział:

*W polityce mówimy często o procesach długoterminowych, dlatego już teraz pracujemy nad scenariuszem, kiedy Ukraina wejdzie do Unii Europejskiej. Na poziomie zgodności z zasadami obowiązującymi w Unii, Ukraina zyskuje atuty, które ułatwią jej integrację. Ukraina podpisała porozumienie z Unią i w wielu dziedzinach jest już bardzo zaawansowana w procesie uzyskania członkostwa.*

W drugim panelu mieliśmy okazję posłuchać głosu przedstawicieli euroregionów, którzy podzielili się z nami doświadczeniami płynącymi z lat współpracy transgranicznej oraz propozycjami na to, jak efektywnie dysponować środkami przeznaczonymi na rozwój obszarów transgranicznych.

Udział w tej dyskusji wzięli między innymi: Krystyna Zamula – Przewodnicząca Lwowskiej Rejonowej Administracji Państwowej, Wojciech Żukowski – Prezes Zarządu Stowarzyszenia Samorządów Euroregion Roztocze, Burmistrz Tomaszowa Lubelskiego oraz Magdalena Figura-Wrona – Prezes Stowarzyszenia Samorządów Euroregionu BUG. Z uczestnikami panelu połączył się za pomocą internetu Dawid Lasek – Wiceprezes Zarządu Stowarzyszenia Euroregion Karpacki Polska.

Całe wydarzenie zgromadziło liczną publiczność. Na miejscu wraz z prelegentami obecnych było ponad 60 uczestników, natomiast za pomocą łączny internetowych seminarium śledziło ponad 220 gości.



East Poland House

2 grudnia o 17:21 · 🌐

W dniu 1 grudnia z inicjatywy Marszałka Województwa Lubelskiego, Pana Jarosława Stawiarskiego w Brukseli zostało zorganizowane seminarium na temat procesu integracji Ukrainy z Unią Europejską w kontekście zadań Euro regionów oraz konieczności współpracy regionalnej i transgranicznej w Europie Środkowo-Wschodniej wobec nowych wyzwań. Wydarzenie miało miejsce w Domu Polski Wschodniej w Brukseli i zgromadziło liczną publiczność w siedzibie DPW oraz ponad 200 uczestników on-line.







## Wigilijne spotkanie w Domu Polski Wschodniej

1 grudnia 2022 r. w Brukseli, podczas wigilijnego spotkania w Domu Polski Wschodniej, Województwo Podkarpackie przekazało koordynację nad Domem Polski Wschodniej w Brukseli Województwu Podlaskiemu. Koordynację z rąk Władysława Ortyła, Marszałka Województwa Podkarpackiego odebrał Wicemarszałek Województwa Podlaskiego – Sebastian Łukaszewicz w towarzystwie Przewodniczącego Sejmiku Bogusława Dębskiego.

Marszałek Ortył nawiązał do atmosfery, w jakiej przyszło sprawować Województwu Podkarpackiemu przewodnictwo w Domu Polski Wschodniej:

*W tym roku nasze przewodnictwo w Domu Polski Wschodniej niestety upłynęło w atmosferze rosyjskiej agresji na Ukrainę. Ta zbrodnicza napaść na niepodległe państwo nie mogła nie obejść się bez echa także w naszym wspólnym przedstawicielstwie. Dlatego nasze zaplanowane z wyprzedzeniem działania i przedsięwzięcia odbywały się w kontekście tej wojny, gdzie przy możliwych okazjach głośno podkreślaliśmy jej zbrodniczy charakter. Przy okazji naszych aktywności z powodzeniem udało nam się także zorganizować dwie zbiórki pieniędzy na rzecz Ukrainy.*

Marszałek wymienił inicjatywy, jakie były podejmowane w tym roku. Wśród nich znalazły się między innymi: spotkania z cyklu „kawa z ekspertem”, w ramach których odbyły się wideokonferencje dotyczące zarówno polityki energetycznej Unii Europejskiej, jak też współfinansowania projektów instytucji kultury oraz Strategii Leśnej Unii Europejskiej do 2030 r. Zwrócił też uwagę na uczestnictwo w takich przedsięwzięciach jak: Targi rowerowe Bike Brussels, dni otwarte Instytucji Europejskich, Dzień Polski w SHAPE – Naczelny Dowództwie Sojuszników Sił w Europie, czy w piątej edycji biegu Polish RUN, propagującego zdrowy styl życia.

### WŁADYSŁAW ORTYŁ

Marszałek Województwa Podkarpackiego:

*Z całą pewnością był to rok intensywnej pracy, w którym skupiliśmy się na działaniach mających podkreślać atrakcyjność naszych regionów. Wierzę, że pracując z pełnym zaangażowaniem, udało nam się zrealizować zarysowany przed rokiem plan działań. Mam nadzieję, że przyszłe przewodnictwo, które już wkrótce przejmuje od nas Województwo Podlaskie, upłynie w atmosferze pokoju, a wojna za naszą wschodnią granicą przejdzie do historii. Pomimo tych wszystkich trudności, które miały miejsce w tym roku, zarówno mijający, jak i przyszły rok zaliczymy do udanych dla działalności Domu Polski Wschodniej. Jesteśmy zdeterminowani do tego, aby w 2023 roku wspólnie z Województwem Podlaskim zrealizować nasz wspólny plan działań w całości i bez przeszkód.*



East Poland House

7 grudnia o 20:10 · 🌐

Dziękujemy wszystkim wspaniałym gościom, którzy uczestniczyli w uroczystości przekazania koordynacji Województwu Podlaskiemu połączonej ze spotkaniem wigilijnym.

Zapraszamy do obejrzenia galerii zdjęć poniżej







W 2023 r. prace Domu Polski Wschodniej będą przebiegać pod koordynacją Województwa Podlaskiego. Będzie to już trzecia podlaska koordynacja w historii tej instytucji, a pierwsza pod kierownictwem Marszałka Artura Kosickiego, w którego ocenie Dom Polski Wschodniej w Brukseli jest doskonałym przykładem na to, że przy wielkiej różnorodności, przy często odmiennych interesach można współpracować i osiągać wspólnie postawione sobie cele.

Słowa do uczestników skierowała także Natalia Anoshyna, chargé d’Affaires w Ambasadzie Ukrainy w Brukseli. W spotkaniu świątecznym udział wzięli również przedstawiciele samorządów województw Polski Wschodniej, instytucji europejskich i placówek dyplomatycznych. W spotkaniu uczestniczył także Ryszard Czarnecki, Poseł do Parlamentu Europejskiego.

Podczas spotkania świątecznego nie mogło zabraknąć wspólnie odśpiewanych kolęd i tradycyjnego, polskiego poczęstunku. Świąteczna atmosfera była też okazją do składania sobie życzeń.

## SEBASTIAN ŁUKASZEWICZ

Wicemarszałek Województwa Podlaskiego:

*W przyszłym roku będziemy się koncentrować na obszarach, które są jednakowo ważne dla województw makroregionu Polski Wschodniej. Nasze działania dotyczyć będą rozwoju transportu i rozbudowy ponadregionalnej infrastruktury drogowej i kolejowej włączając w to zrównoważoną mobilność miejską, zagadnienia związane z energią, klimatem, ochroną bioróżnorodności i podnoszenia świadomości ekologicznej. Nasze działania wpisując się też będą w ton przyszłorocznych wydarzeń związanych z 200-leciem Kanału Augustowskiego oraz różnego rodzaju wydarzeń promujących kulturę, sztukę i turystykę Polski Wschodniej. Chcielibyśmy też przybliżyć w stolicy Unii Europejskiej wyjątkowy dla Województwa Podlaskiego projekt Xylopolis, który otwierał polską obecność podczas Expo w Dubaju, dzięki któremu chcemy wykreować wizerunek Polski i naszego regionu jako obszaru skutecznie łączącego elementy ochrony środowiska z pozostałymi filarami zrównoważonego rozwoju, tj. rozwojem ekonomicznym i rozwojem społecznym oraz dziedzictwem kulturowym.*

Gościem specjalnym spotkania był **RAFAL SIEMIANOWSKI**, Ambasador Rzeczypospolitej Polskiej w Królestwie Belgii, który, zabierając głos na spotkaniu, powiedział:

*Dokładnie rok temu, tutaj w Domu Polski Wschodniej miałem przyjemność uczestniczyć w spotkaniu bożonarodzeniowym. Było to dla mnie bardzo ważne wydarzenie, bo były to pierwsze dni mojego urzędowania w roli Ambasadora Polski w Królestwie Belgii. Rok minął bardzo szybko i muszę przyznać, że ten rok to było dla mnie odkrycie, jak wiele możemy wspólnie, jako Ambasada RP z biurami województw znajdującymi się w Brukseli i skupionymi w Domu Polski Wschodniej, zrobić na rzecz promocji Polski. Chciałem podziękować za te wspólne projekty, które udało nam się zrealizować, wspomnę o takich, jak – Dzień Polski w Brukseli, kiedy Dom Polski Wschodniej aktywnie uczestniczył, promując Polskę i regiony oraz Festiwal Polskiego Wina. Oba te przedsięwzięcia odbyły się po raz pierwszy, ale jesteśmy już po rozmowach, aby kontynuować je w przyszłym roku.*



# PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA

## Program stypendialny EIFFEL

Prestiżowy program stypendialny francuskiego Ministerstwa Europy i Spraw Zagranicznych dla najzdolniejszych studentów zagranicznych.

Fundator: Campus France Pologne

Termin: 10.01.2023 r.

<https://www.eurodesk.pl/granty/program-stypendialny-eiffel>



## CEEPUS - Środkowoeuropejski program studiów uniwersyteckich

Program wielostronnej współpracy w dziedzinie edukacji krajów Europy Środkowej. Oferuje udział m.in. w stażach zagranicznych, studiach semestralnych, kursach językowych.

Fundator: CEEPUS – Central European Exchange Program for University Studies

Termin: 15.01.2023 r.

<https://www.eurodesk.pl/granty/ceepus>



## Vulcanus - praktyki w Japonii

Praktyki przemysłowe w Japonii dla studentów kierunków inżynierskich i nauk ścisłych z państw członkowskich Unii Europejskiej.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Rynku Wewnętrznego Przemysłu, Przedsiębiorczości i MŚP

Termin: 20.01.2023 r.

<https://www.eurodesk.pl/granty/vulcanus-praktyki-w-japonii>



**EU-Japan Centre**  
for Industrial Cooperation  
日欧産業協力センター



## Wolontariat długoterminowy Stowarzyszenia ASF

Roczne projekty wolontariatu w Niemczech i Wielkiej Brytanii na rzecz wsparcia seniorów, osób z niepełnosprawnościami, chorych psychicznie, osób z mniejszymi szansami, a także na rzecz działań z zakresu edukacji historycznej i politycznej.

Fundator: Stowarzyszenie ASF w Polsce

Termin: 31.01.2022 r.

<https://www.eurodesk.pl/granty/wolontariat-dlugoterminowy-asf>



## Iceland Conservation Volunteers – projekty długoterminowe

Wolontariat dla osób, które ukończyły 20 lat, nie boją się pracy fizycznej ani kapryśnej, islandzkiej pogody i chcą działać na rzecz przyrody. Projekty trwają 10 tygodni w kilku miejscach na terenie parków i rezerwatów.

Fundator: Islandzka Agencja Ochrony Środowiska

Termin: 20.02.2023 r.

<https://www.eurodesk.pl/granty/icv-long-term>

## Generacja V4 (Fundusze Wyszehradzkie)

Międzynarodowe projekty wymian młodzieży w wieku 14-30 lat, które w swoich działaniach muszą zawierać elementy integracji, nauki, współpracy i dobrego sąsiedztwa.

Fundator: Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki

Termin: 15.03.2023 r.

<https://www.eurodesk.pl/granty/generacja-v4>

